

NIE MASZ (2440) *vb*

nie masz (2432), **ni masz** (8); ni masz *ZapMaz*: nie masz : ni masz *RejKup* (29:4), *HistRzym* (7:1), *KarnNap* (1:1), *SkarŻyw* (54:1).

W pisowni łącznej (1278), *w rozłącznej* (1162); nie (2426), nieę (6).

nie (202) [*w tym*: nie mąsz (23)], nieę (97) [*w tym*: nieę mąsz (6)]; nie *OpecŻyw* (5), *Mącz* (53), *OrzQuin* (56), *KochDz* (2), *KochMROt*; nieę *KochProp*, *KochAp*, *WyprPl*, *JanNKar* (5), *JanNKarKoch*, *GoslCast* (6); nie : nieę *BiałKat* (17:2), *Oczko* (12:5), *KochPs* (16:11), *KochTr* (3:2), *KochFr* (3:3), *KochPhaen* (1:1), *KochPieś* (3:3). *PudłFr* (1:5), *KochWr* (3:2), *ZawJeft* (3:4), *GórnTroas* (4:4), *KochPij* (1:1), *KochFrag* (2:3), *OrzJan* (4:11), *SarnStat* (11:23), *SiebRozmyśl* (1:1); masz (2112), mąsz (111); mąsz *March*¹, *MycPrz*, *KochMROt*, *KochProp*, *JanNKarKoch*, *GrabPospR*; masz : mąsz *BierEz* (16:2). *RejRozpr* (6:2), *MurzHist* (3:2), *GliczKsiąż* (15:1), *KrowObr* (51:5), *Leop* (31:2), *OrzList* (11:1), *BibRadz* (61:8), *BielKron* (122:6), *Mącz* (35:18), *OrzQuin* (53:2), *SienLek* (11:1), *RejPos* (91:1), *BielSat* (3:1), *BielSpr* (10:2), *WujJud* (65:1), *WujJudConf* (16:1), *BudBib* (75:7), *HistHel* (1:1), *Strum* (7:1), *BiałKaz* (8:1), *BudNT* (22:3), *CzechRozm* (92:5), *SkarJedn* (26:3), *KochPs* (26:1), *SkarŻyw* (24:5), *CzechEp* (104:4), *KochDz* (1:1), *GórnRozm* (40:6), *GoslGosp* (11:1), *OrzJan* (14:1), *LatHar* (45:1), *WujNT* (116:1), *WysKaz* (10:2), *SarnStat* (29:4), *CiekPotr* (16:1).

Sł stp s.v. mieć, Cn notuje, Linde XVI—XVIII w.

Zaprzeczony odpowiednik formy „jest” (z wyłączeniem funkcji łącznika). [Ze względu na możliwość łączenia się z kilkoma dopełnieniami należącymi do różnych zakresów, wskutek czego dane użycie „nie masz” staje się wieloznaczne, suma liczb frekwencyjnych w znaczeniach jest wyższa od ogólnej liczby użyć].

1. Nie istnieje; non est (non sunt) *Miech*, *Vulg*, *HistAl*, *PolAnt*, *Mącz*, *Modrz*, *JanStat*, *Cn* [*w tym*: kogo, czego (1048)] (1148) :

a. O nieistnieniu absolutnym, np. braku w rzeczywistości odpowiednika danego wyrazu [*w tym*: z okolicznikiem miejsca (7), z okolicznikiem czasu (3)] (64) : wy ielsteście z niźczęgo/ á robotá wálfá z tego częgo niemálfz. *Leop Is* 41/24 (3); *BibRadz Act* 23/8 (3); *GrzegRóżn Gv* (2); częgo niemálfz [*defectus*] (to) fię nie może liczyć. *BudBib Eccle* 1/15; *BiałKaz G3v*; gdyż tego roku ná Niebie/ áni w Biegach niebiefkich niemálfz/ iedno to łobie ludzie vczynili *Oczko* 29v; niewiem iáko fię z prawdą y z łobą zgodzi/ chćieć to rozwięzowác częgo nie málfz *CzechEp* 95; Lecz iefli zmartwychwftánia nie málfz: tedyć áni Chriftus nie powftał z martwych. *WujNT 1.Cor* 15/13 (6); *WysKaz* 31 *marg*; Iáko byli Sádduceufzowie y dziś Nowochrzćeńcy [...] / co mowili iż nie málfz áni Anyoła/ áni ducha ábo duřz ludzkich. *SkarKaz* 208b (3).

nie masz u kogo [za nosiciela opinii: według kogoś, ktoś tak uważa] (2): Otoż v niego [Aryjusza] nie málfz y Syná Bogá z Bogá vrodzone⁸⁰ *GrzegRóżn E4v* (2).

W roźnych połączeniach składniowych z czasownikiem »być» (9): *BiałKat c3v*; ktorey [opatrzności bożej] wřzytki rzeczy fą poddane/ y te ktorych niemálfz/ áby wnet były *GrzegŚm* 44 (2); *CzechRozm* 24; *ModrzBaz* 64v; v ktorego ták ielt pewne to częgo nimalfz/ iáko to co ielt *SkarŻyw* 285; chce okázác/ rzecz nie widáną áni ťlycháną/ przez tę ktorey teź nigdy nie było/ nie málfz iey/ áni bęďzie. *CzechEp* 148; *WujNT Rom* 4/17 (2).

Połączenia: »nie masz (nic) jedno« = *jest tylko* (3): bo to piśmo mowi o vmárłych wiernych ludziach y ciálach ich/ á nie o tych dułzach fáłzywie żywiących/ [...] ktorých teras nie máłz nic/ iedno proch á ziemiá. *GrzegŚm* 51 (2); Ale to czego ná świecie niemáłz/ iedno w opiniach ludzkich/ iáko zálzkodzić ma? *Oczko* 30v.

»jeszcze nie masz« (1): iáko zapláthę vkázuie kiedy iey iefzcze nie dáią y thym ktorých iftotnie iefzcze niemáłz *GrzegŚm* 13.

»zgoła nie masz« (1): bo czego nigdziey nie máłz/ tego zgoła niemáłz. *WysKaz* 37.

»nie masz żadnego« [szyk zmienny] (4): *BielKron* 127v; *GrzegRóżn* L3v; Trzymaią iż żadnego czyiřcu niemáłz *SkarJedn* 343; *ReszPrz* 40.

Frazy: »nie masz (Pana) Boga« = *non est Deus Vulg* [szyk zmienny] (16): Rzekł głupi człowiek w ferczu řwoim iż niemáłz pana boga. *WróbŻołt* 13/1 [przekład tego samego tekstu: 52/1, R3v, *LubPs* (3), *BiałKaz* D [2 r.], *KochPs* (2), *ReszPrz*] (3); *LubPs* Dv (3); *GroicPorz* z; Swiádczym że Bogá niemáłz pořtępkámi řwemi. *Prot* B3; *BiałKat* 218v; *BiałKaz* D (3); *KochPs* 18 (2); *ReszPrz* 8; *WysKaz* 20.

»istotnie, prawdziwie, w skutku nie masz« (2:1:1): A iefli nie řá trzy Bogowie/ te trzy perfony/ ále tylko ábo názwifiká/ ábo włářności/ tey iedney iftności/ tedy tey rzeczy w řkutku nie máłz: ále tylko názwifko rodźi drugie názwifko *CzechEp* 146 (2); może [Bóg] přęćiuchno záwołáć czego iftotnie niemáłz áby wnet było. *GrzegŚm* 62 (2).

»nie masz nic« (2): *RejWiz* 112; gdyź po řmierći nie máłz nic. *BiałKat* 298v.

»na święcie nie masz« [szyk zmienny] (3): Iákoby mowili/ iż řłońcá ná świecie niemáłz. *SkarJedn* 95; *Oczko* 30v; *WujNT* 597.

»nic trzeciego nie masz [nad co a co]« (1): przeto iż nic trzeciego nie máłz/ nád niebo á ten řwiát. *CzechRozm* 32v.

b. O braku określonego elementu w rzeczywistości w ogóle lub w danym wycinku rzeczywistości (np. miejscu, zespole, sytuacji itp.), też o braku danego elementu jako części składowej czegoś: nie istnieje taki, tyle – ale może istnieć inny, mniej; coś nie występuje tam, wtedy – ale może występować gdzie indziej, kiedy indziej; coś nie zawiera czegoś; czasem: coś jest puste (większość użyć bez okolicznika miejsca lub z okolicznikiem typu „na świecie” dotyczy nieistnienia w ogóle, większość użyć z okolicznikami dotyczy nieistnienia w danym miejscu, czasie lub sytuacji); *non exstat* *Mącz*, *Modrz*; *non inest* *Modrz*; *abest*, *deest*, *solitudo est* *Cn* (1084) : *MetrKor* 57/120v (2); *Diar* 35; *Leop Rom* 3/11; Nie máłz záprawdě człowieká řpráwiedliwego *BielKron* 81; *Interregnum*, Czás ten póki królewřtwo wákuye/ Póki królá niemáłz *Mącz* 350a; *OrzQuin* Y3v (2); *SienLek* 145v; *WujJudConf* 225; *BudBib Prov* 26/20; *PapřPan* B4; *SkarŻyw* 259 (2); *GórnRozm* M2; *ActReg* 73 (2); *WujNT* 539 marg (2); Gdzie řie bowięm literá która czym znáczy/ znáczy řie *ad differentiam* drugieý iey podobnéy. Téy iż niemáłz, tedy y miáłzého punktu nie trzebá kláždź nád /z. *JanNKar* E2; *SarnStat* 225 (2); Iáko nie máłz trzech řłońcow ná ktoreby řię náturá řłońcá roznořilá: ták bořtwo iedno. *SkarKaz* 276b (5); *CiekPotr* 87; Nie máłz pilnych/ nie máłz oftrych/ nie máłz porządnych nieodprořzonych vrzędnikow. *SkarKazSej* 699b.

W funkcji praet: nie bylo (1): A iż inź przed puřtorem tyřiac řát/ nie tylko řceptrum ábo Krolewřkiey zwierzchności/ ále też y żadney inřzey podleýřzey/ w domu tym Iudźinym niemáłz *CzechRozm* 166v.

nie masz kogo [= *nikt nie jest kimś*] (2): Nie mǎłz tǎm nieprzyacielǎ y przeciwnikǎ: nie mǎłz mǎłcielǎ y pokuśnikǎ *LatHar* 597.

Z określeniem nosiciela opinii [w tym: *u kogo* (7), *wedle kogo* (1), *przed kim* (1), *gdzie 'według mieszkańców czego'* (1)] (10): *KrowObr* 188v; *BielKron* 296v; Niemǎłz tedy wedle tych zacnych Philosophów [...] trwǎłzégó Pǎńftwǎ/ nád Monǎrchiǎ *OrzQuin* O3v; *RejPos* 311; Niemǎłz ceny v Bogǎ/ człowieku kǎżdemu. *BielSat* D4v [*idem BielRozm*]; *RejZwierc* 54v (2); iłz po dziś dzień w Mołkwie brzydłze⁸⁰ człekǎ niemǎłz/ iǎko Kǎtholik *SkarJedn* 230; *SkarŻyw* 162; *BielRozm* 32.

Z okolicznikiem miejsca [w tym *wskazującym na: ziemię lub świat w ogóle* (142), *terytorium* (91), *zespół ludzki* (51), *pomieszczenie, zbiornik* (36), *tekst* (16), *człowieka* (12), *rzecz, sytuację* (11), *zbiór rzeczy lub pojęć* (7), *inne* (68)] (434): *OpecŻyw* 108; *Murm* 26; Czywone [!] [*korale*] w ktorich dziurek nie mǎłz: nalepże łǎ. *FalZioł* IV 52a (3); *BielŻyw* 74 (2); *GlabGad* A7 (4); iłz na połnoci w ziemiach Gotiey F[i]landiey [...] niemǎłz żadnych ludzi dziwnych ze płimi głowami, albo o iednym oku albo o dwu głowach. *MiechGlab* 63 (8); *WróbŻołt* 37/11; *RejPs* 57; *RejRozpr* H2; *LibLeg* 11/173v; *RejKup* Ev (3); *ZapWar* 1550 nr 2664; *KromRozm II* o3 (2); *KromRozm III* K2v (2); *Diar* 35; s pośrodku ich prǎwie do iednego/ Nye mǎłz ǎby ktorzy czynił kiedy co dobrego. *LubPs* Dv (4); gdzie obrǎzow niemǎłz w kościele/ tedy iǎkoby włzedł do iǎkiey łthodoly *KrowObr* 115v (6); *RejWiz* 24v (4); *Leop* 4.Reg 20/15 (5); tedy ciǎłǎ Bożego wtym chlebie niemǎłz *OrzList* b2 (7); gdzie nie mǎłz potwarce vftǎnie zwǎdǎ. *BibRadz Prov* 26/20 (14); niemǎłzli iǎkiey czwartey rzeczy w Polłtce/ ktoraby czwǎrte mieyłce miedzy temi trzemǎ/w rzędzie tym/ miǎłǎ. *OrzRozm* D4 (11); Wilkow w tych tǎm ziemiǎch nie mǎłz. *BielKron* 277v (33); *GrzegRóżn* H2v; *KochSat* A2; *Mqcz* 303a (2); *OrzQuin* Cv (10); *SienLek* Sss; *RejAp* 131 (2); V nas komedij tǎkich iǎkie mǎiǎ być/ ǎni Trǎgediy nie mǎłz *GórnDworz* B2v (2); *GrzepGeom* A3 (2); *HistRzym* 59v; *RejPos* 63 (2); *KwiatOpis* Cv; *GrzegŚm* 31; Nie mǎłzci Grǎmmǎtyki we Włofkiem/ w Niemieckim/ ǎlbo thǎkże w Tureczkim y w Tǎtǎrłkim ięzyku *RejZwierc* 13v (11); *BielSpr* 43v (2); *WujJud* 27v (5); *WujJudConf* 253v; *RejPosWstaw* 41 v; *BudBib* b2v (6); *Strum* F4 (2); *WierKróc* A2; *BialKaz* K2v; *BudNT przedm* b3v; *CzechRozm* 21 (3); *PaprPan* G4v; V Niemcow/ y bez mǎłǎ v włzytkich Krześcijan/ niemǎłz niewolnikow. *ModrzBaz* 48v (5); *SkarJedn* 55 (3); *Oczko* 7v (4); Krwie W łobie nie czuię/ niemǎłz nǎ mnie ciǎłǎ *KochPs* 151; przyśięgǎć chćieli/ iłz miedzy nimi żadnego niemǎłz Chrześcijǎninǎ *SkarŻyw* 328 (6); *MWilkHist* G4v; *CzechEp* 79 (6); *NiemObr* 50 (3); *ReszPrz* 18 (2); *PudłFr* 4; Prǎwǎ w Polłtce nie mǎłz. *GórnRozm E2 marg* (6); *PaprUp* E4v; *ActReg* 4v (2); *Calep* 252b (2); *GostGosp* 70 (3); *GostGospSieb* +3v; *KochAp* 11; *OrzJan* 73 (3); *LatHar* 162 (5); *WujNT Luc* 1/61 (8); *JanNKar* C3; we wśiǎch łpułtołzǎłych gdzie ośiǎłłych nie mǎłz [*In villis vero desertis JanStat* 525] *SarnStat* 756 (6); *PowodPr* 4 (2); *SkarKaz* 243b (4); *CiekPotr* 40 (2); *CzahTr* H2; *GosłCast* 18 (4); *SkarKazSej* 690b; *KlonFlis* G3v; *KlonWor* 37. Cf »nie masz nigdzie«, »nie masz nic«, »nie masz na niebie«, »nie masz pod niebem«, »nie masz na świecie«, »nie masz na ziemi«.

Z okolicznikiem czasu [w tym: *dziś* (5), *teraz* (5)] (17): *OpecŻyw* 108; *LibLeg* 11/173v; łnadż żadnego nie mǎłz dzifiefłzłych czǎłow nǎłzłych/ [...] kthoryby łie k niemu z litościwym łercem przykłonił *LubPs* A5; *KrowObr* 188v; *BibRadz Iudith* 8/12; *BielKron* 130; *RejPos* 276v; *RejZwierc*

65; OrzJan 73; SkarKaz 275b; CiekPotr 40 (2); Nie máłz teraz krolá y páná/ y kápłaná/ y proroká. SkarKazSej 666a. Cf »nie masz nigdy«.

Z okolicznikiem akcesoryjnym [= w jakiej sytuacji] (7): BielŻyw 117; RejRozpr E4v; OrzList b3v; OrzRozm F4; Solitudo ab oratoribus in foro, Schodzi ná wymowcáh przy łádziech/ nie máłz wymowców. Mącz 401d; SienLek 22; Abowiem w śmierci nie máłz tego/ któryby wípomniał ná cię LatHar 159.

Połączenia składniowe orzekające o wyłączości: 'jest tylko' (167):

Wyłączość dotyczy podmiotu [w tym formy podmiotu logicznego: G sb (lub jego elipsa) z przydawką zaimkową (85) ((żadnego) in(n)ego a. inszego (58), żadnego (24), drugiego (2), tego (1)), pron (42) ((żadnego) in(n)ego a. inszego (27), nic (8), nic + G sg n (5)- nie inszego (4)-, kogo (1), nikogo innego (1)), G sb bez przydawki zaimkowej (20), zdanie podmiotowe (1); bez podmiotu logicznego (4)] (152):

~ nie masz ... chyba kto (1): obáczcie ieśli że niemáłz kogo [ne scit] miedzy wámi z łług Pánfkich chyba [nisi] łámi chwalcy Bááłowi. BibRadz 4.Reg 10/23.

nie masz ... jako (jest) kto, co (2): bo żadney rzeczy niemáłz pod łłóńcem/ ktoraby wízem ludziom wobec ták była dobra/ y wzyteczna/ iáko iełt pan cnotliwy GórnDworz Ee8; SkarKaz 40b.

nie masz (...) jedno, tylko [w tym: kto, co, który, jaki (40), cum inf (3)] (39:4): niemáłz inšzego Boga telko ieden Bog [non est deus nisi unus deus] MiechGlab 20; KromRozm I Hv; MurzHist C2; GliczKsiąż C3v; niemáłz nic inšzego w niey [nauce]/ iedno pychá papieška KrowObr B3v (7); ábymci okázał żeć niemáłz Bogá/ iedno Nábuchodonozor [non est deus nisi Nabuchodonosor] Leop Iudith 6/2; OrzList b3; BibRadz I 346; BielKron 130 (5); Niemáłz dziś w Polfzcie iedno kupcy/ a rataie. KochSat A2; SarnUzn [F2]; kthoby tám zálie wnątrz weźrzał/ thám niemáłz iedno łmrod/ ziemiá/ proch GórnDworz Ee5v; GrzepGeom H4v; RejPos 190v (4); W Semigálfkiey Ziemicy álbo Xięłtwie żadnego Miáłtá niemáłz. Tylko ty Zamki KwiatOpis Cv; pod ktorym złotem nie máłz nic iedno łzpetne drewno. RejZwierc 19v (3); BielSpr 26; niemáłz inšzego grzechu/ iedno niewierzyć. WujJud 91 (2); CzechRozm 53v; ModrzBaz 32; SkarJedn 38 (2); ReszPrz 70; Nie máłz ktoby mię poćiełzył ze włzech ktorzy pod niebem łą/ iedno ty Pánie Boże moy LatHar 593; WujNT 332 (2); SkarKaz 486a.

nie masz ... mimo kogo (1): gdy żadnego Krolá niemáłz/ ktorzyby rułzenim połpolitym Krolełtwá łwego walczył/ mimo Krolá Polfkiego OrzRozm N3.

nie masz ... mimo kogo i nad kogo (1): mimo ktorego/ y nád ktorego/ inšzego żadnego [Boga] nie máłz. NiemObr 111.

nie masz ... nad kogo, co (29): OpecŻyw 22; MurzHist M4; Yścyec nádeń indzyey tu inego nyemáłz LubPs Z6; iełt tá wiárá dla tego pierwłzą wezwaná/ iz żadney pierwłzey wiáry nád nię niemáłz KrowObr 142v; Leop Iudith 5/29; BibRadz *5 (3); BielKron 194v; OrzQuin Z2v; SarnUzn D4v; RejPos 116; BiałKat 3v; ániemáłz nád cię inego obrońce narodu Izráelłkiego [non est alius ... nisi tu]. BudBib Iudith 9/15 (2); BiałKaz Fv; CzechRozm 5v (5); SkarŻyw 4 (5); CzechEp 196; NiemObr 73; SkarKaz 280a.

nie masz ... nad kogo, jedno kto (1): Bo then yełt Pan á Bog moy co nádeń żadnego/ Nyemáłz nigdzye/ yedno ten Bog zbáwyenya mego LubPs aa4.

nie masz ... nad kogo i oprócz kogo (1): gdzie fię Bog okázuie być fámym Bogiem/ nád ktorego/ y oprócz ktorego/ niemáfz żadnego infzego *CzechEp* 118.

nie masz ... nad kogo i po kim (1): iż y ná deń [tj. *nad Boga*] y po nim niemáfz nic. *CzechEp* 238.

nie masz ... nad co, tylko który (1): nád ktore cechy [tj. *zgromadzenia*] w tym okręgu ziemfkim infzego niemáfz/ tylko piekielny. *PowodPr* 35.

nie masz ... (o)prócz, (o)krom kogo, czego, którego, czyjego (36:16): *KrowObr* 60v (3); *Leop* 1.Par 17/20; *BielKron* 437; *SarnUzn* D3v (2); *RejAp* 197v; *BialKat* d2; niemáfz we wfzey Mołkwi miałtá murowánego/ okrom Pfkowá. *BielSpr* 67; *BudBib Deut* 4/35; *CzechRozm* 3v (6); *KochPs* 147; *SkarŻyw* A5; iż nie máłz infze⁸⁰ fyna Bożego Iezufá Chriftofá procz vkrzyżowánego *CzechEp* 218 (25); *ActReg* 10; *OrzJan* 107; *LatHar* [+11] (3); *WujNT Mar* 12/32 (3).

nie masz okrom kogo, jedno kto (1): Iam ieft Bog Ociec fám/ á okrom mnie nie máłz iedno Syn á Duch s. *SarnUzn* D4v.

Z domyslnym podmiotem wyfącznym, nie wyrażonym żadną formą połączenia = tylko ten a. to, o którym mowa (18): Bowiem tam [w *piersiach*] ieft miełtce y zchowanie członkow na flachetnieyfzich, iako pluc y fercza [...]. Przeto tam nie infzego niemáfz aby im nic nie zawadziło. *GlabGad* D5v; *RejPs* 17; *KrowObr* 147 (3); *GrzegRóżn* D2v; *Mqcz* 418c; Iam ieft Pan á nie máłz inego *SarnUzn* E2 (2); *SienLek* 22v; *SkarŻyw* 189; *CzechEp* 271; *CzechEp* **4 (2); bo takich drugich Apoštołow nie było y niemáfz we zborze *NiemObr* 50; *OrzJan* 86; nie máłz nikogo inne⁸⁰ dánego ludziom, przez ktoregoby mogli być zbáwieni. *WujNT* 409 *marg*; Ták przyśięgáią Stárołtowie Prufcy, ále innéy przyśięgi Stárołtów Polfkich niemáfz. *SarnStat* 482. ~

Wyfączność dotyczy okoliczności [w tym formy podmiotu logicznego: G sb bez przydawki zaimkowej (9), G sb (lub jego elipsa) z przydawką zaimkową (6) (takiego (4), żadnego (2)); z okolicznikiem o sensie 'nigdzie, nigdzie indziej'(8)] (15):

~ *nie masz ... chyba gdzie (a. od kogo) (2):* że niemáfz Boga we wfzey ziemi/ chyba [non est Deus ... nisi] w Izráelu *BudBib* 4.Reg 5/15; *BudNT Rom* 13/1.

nie masz ... jako gdzie (1): prawdá że tákiey nigdzie ná świefcie wolności nie máłz iáko w Polfcze? *GórnRozm* A.

nie masz ... jedno gdzie (a. od kogo) (7): Bo Krolá prawdziwego niemáfz iáko y Káplaná/ iedno w Krześcijánfkim Kościele. *OrzRozm* M2 (3); *WujJud* 107v; ktorych [osiadłości] żadnego znáku niemáfz iedno ná kártách zbotwiálych [nulla indicia praeterquam in chartis... exient] *ModrzBaz* 105; Abowiem nie máłz [non est] zwierzchności iedno [nisi] od Bogá. *WujNT Rom* 13/1 (2).

nie masz ... oprócz czego (1): oprócz Kościołá/ niemáfz áni Wiáry prawdziwéy/ áni Ołtarzá/ áni Káplaná/ áni prawdziwego Królá *OrzQuin* 13.

Z domyslną okolicznością wyfączną = tylko w tym miejscu, o którym mowa (4): *LubPs* R4; *RejWiz* 179v; Pátrz iáko fprawiedliwość záwikłaná mamy/ Ze nigdziey tákiey nie máłz/ fámí wyznawamy. *RejZwierc* 244; Izáfz nie widził Oycá twego leżácego vmárłego ná drodze/ á indziey drogi nie máłz ktoráby fie iechác miało. *Phil* O4. ~

Połączenia skłádniowe zawierájące przymiotnik lub przysłówek w różnych stopniach, które przybieráją sens stopnia najwyższego, np. 'ktoś jest najlepszy' itp., 'najlepiej coś robi' itp. [w tym: ai a. av comp

(192), *tak + ai a. av posit* (17), *ai posit* (2), *ai sup* (1); *dwa różne typy* (1); *formy podmiotu logicznego: pron* (90) (*nic* (82), *nikogo* (4), *żadnego (m)* (4)), *G sb bez przydawki zaimkowej* (81), *G sb (lub jego elipsa) z przydawką zaimkową* (39) (*żadnego* (27), (*żadnego*) *inszego* (11), *takiego* (1)), *G sg n ai* (1), *nm: dwu* (1)] (212):

~ *nie masz ... chyba kogo* (1): Bo niemálfz ktemu żadnego bliżfłfego/ *chybá ciebie/ kthory ieftes pierwfłfym* [*nullus enim est propinquus, excepto te, qui prior es*] *Leop Ruth* 4/4.

nie masz ... jak(o) [*w tym: kto, co, jaki* (34), *k komu, z kim* (2), *gdzie* (2), *cum part praes act av* (1), *cum inf* (8), *ze zdaniem podrzędny* (16) (*bez dodatkowego wskaźnika z orzeczeniem „jest, są”* (13), *z dodatkowym wskaźnikiem zespolenia: gdy* (2), *aby* (1))] (63): Bo niemálfz lepfłf pomocy anij lékarftwa w takowych rzeczách/ *iako rozmyflaiątz albo rozmáwiaiątz o miłym bodze. OpecŻyw* 168v; *nie málfz ludu mdleyfzego iáko fą* [*Non sunt imbecilles sicut*] *Atenowie HistAl* D7v; *GliczKsiąż* A2 (2); *LubPs* hh2; *gdyfz panow Bogathfzych náfwiećie niemálfz/ kthorzyby nie nierobiątz thák wiele Bogaftw mieli/ iáko wy maćie KrowObr* 139v (4); *RejWiz* A4v; *Zadnego nie málfz ták fwięthego iáko Pan* [*Non est sanctus sicut Dominus*] *BibRadz* 1.Reg 2/2; *Nie málfz inego narodu ludzkiego/ ku ktoremuby był bliżfzy Bog/ iáko k nam BielKron* 43v; *Mącz* 254d (2); *żadney rzeczy niemálfz ták złey/ á ktora by bárzief wżem wobec ludziom fzkodziłá/ iáko pan niefpráwiedliwy GórnDworz* Ee8 (4); *Między wfzytkimi siedmią Náuk/ [...] niemálfz zacnieyfzéf/ [...] iáko iefł Geometria GrzepGeom* A3; *Wierzę że we wżem fwiećie dwu niemálfz ktorzj by fie thák bárzo miłowáli w małżeńftwie/ iáko ia z mym pánem. HistRzym* 36 (2); *RejPos* 167 marg (3); *GrzegŚm* 31; *KuczBKat* 410; *RejZwierc* 140v (4); *BielSpr* 45; *CzechRozm* 222v; *ModrzBaz* 15 (4); *SkarJedn* 230; *Oczko* 31v; *SkarŻyw* 162 (2); *nie málfz nic ták fzkodliwego/ iáko gdy z ftanu podłfego/ z łotrą lub z klechy fzkolnego/ pan ábo ksiądz Pleban będfzie CzechEp* 335 (3); *ReszPrz* 12 (2); *ArtKanc* S11; *niemálfz nic lepfzego W fwiećie/ iák fię wefelić z wczynku dobrego. KołakCath* C3v; *KołakSzczęśl* B3v (2); *WujNT* 298 (2); *JanNKar* F4v; *PowodPr* 19; *SkarKaz* 156a (3); *CiekPotr* 15 (4); *Náwet iufz rządu niemálfz ná dworze żadnego Ták zákwitłfego/ iáko v páná nálfzego GosłCast* 18; *SkarKazSej* 705a; *KlonWor* 76.

nie masz ... je(d)no, tylko [*w tym: kto, który* (13), *o co* (1), *cum inf* (8), *ze zdaniem podrzędny* (10) (*z dodatkowym wskaźnikiem zespolenia: gdy(ż), kiedy* (5), *kto* (3), *aby* (1), *co ‘który’* (1))] (30:2): *niemálfz wiefłfzych roftyrkow w przyiacielftwie, iedno o chciwoć czci á chwały. BielŻyw* 117 (3); *Abowymći nic nyemálfz lepfłfego yedno kyedy dwoye yednákich GliczKsiąż* Q2 (2); *LubPs* V v; *RejWiz* 77v (2); *Nie málfz tedy lepfzego człowieku pod fłóńcem/ iedno z wefelim wżywáf praee fwey BielKron* 81 (2); *KwiatKsiąż* P4v; *SienLek* 3 (3); *RejAp* 128; *iżci iufz nie málfz żadnego grunthu á żadnego fundámentu pewnieyfzego/ iedno ten kthory Duch fwięty obiáwić [...] raczył. RejPos* 301 v; *Ano nie málfz ná fwiećie nic przemierzleyfzego/ Iedno kto dobrodzieyfłtwá niewdzięczen czyiego. HistLan* F3v (2); *nie málfz ná nas trudnieyfzego á záplecieńfzego rzemieńflá á trudnieyfzey náuki iedno tá/ iáko mamy żywi być. RejZwierc* 158v (5); *CzechRozm* 209; *ModrzBaz* 17 (2); *SkarŻyw* 133; *StryjKron* 612; *CzechEp* 111; *Nie málfz grzeźnego/ tylko ia ná ziemi GrabowSet* A4v; *KochAp* 11; *iż ná fwiećie niemálfz prawdziwfzych Kryftiánow/ tylko oni fámi. PowodPr* 34.

nie masz ... mimo co (1): *Do czego Káznodzieiam drogi proftłfzéf [...] niemálfz/ mimo té rzeczy widomé OrzQuin* Aa2.

nie masz ... nad kogo, co (87): *BierEz* Q4 (2); *PatKaz III* 142v; Nad fwiebodę á wielkie myflenie nic niemalf przyrodzeniu ludzfkiemu przygodniejszyego *BielŻyw* 118 (2); *BielŻywGlab nlb* 8; *GlabGad* A7; *March²* D2v; *BierRozm* 16; *KromRozm III* B8v; *GliczKsiąż* G2 (3); *LubPs* Ev marg (3); *KrowObr* 143v; *RejWiz* 28 (3); *OrzList* b2; Idźcie [...] do ludu vtráfzonego/ nád ktorego niemalf nikogo vtráfzeńfzego [*post quem non est alius Vulg*] *BibRadz Is* 18/2 (5); *OrzRozm* A3 (2); Miáfá ma zacne y znamienite/ zamki takież/ nád ktore we wlytkiey Europie tak mocnych á ochędożnych nie malf *BielKron* 288 (6); *GrzegRóżn* F2; *KwiatKsiąż* C2v; *OrzQuin* E3 (5); *LeovPrzep* F4v; *RejAp* 150v; *GrzepGeom* B2; *HistRzym* 59 (2); *RejPos* 233v; *KuczbKat* 420; *RejZwierc* 218v; *WujJudConf* 88v; *MycPrz II* A3; *CzechRozm* 64v (2); *PaprPan* Dv (3); *ModrzBaz* 87v (3); *SkarJedn* A2v (2); *SkarŻyw* 15 (3); *StryjKron* A6; *CzechEp* 14 (4); *ReszPrz* 4; *KochPieś* 27; *ArtKanc* I2v (2); *ActReg* 131; *Phil* Q3; *KochPij* C3v; *OrzJan* 79; *LatHar* 63; *KolakCath* C3; *WujNT Mar* 12/31; *SkarKaz* 83b (2); *VotSzl* C2; niemalf nic táfzego nád złe obyczáie *CiekPotr* 4; *GosłCast* 47 (2); *SkarKazSej* 674b.

nie masz ... nad kogo, co, jako kto, jak gdy (2): bo niemasz gorfczego naden fna yako on. *LibLeg* 11/58v; nád co nic okrutniejszyego. [!] Niemalf íak gdy człek młody [...] Spráwuiąc gořpodárftwo musi w trofkách vřieć. *PaxLiz* Bv.

nie masz ... nad kogo, jedno kto (1): ktorego [*Chrystusa*] on [*Bóg Ociec*] íam vly Iwoiemi obwoáf y ofwiáfłzyć raczył/ íż íuż nádeń żadnego ínfzego niemalf áni pewniejszyego áni prawdziwfzego/ íedno ten Pan á Zbawiciel náłz. *RejPos* 188v.

nie masz ... po kim (2): Idźcie [...] do ludu ítráfzonego/ po ktorym niemalf ínego [= *jest najstraszniejszy, tj. najłękliwszy; post quem non est alius*] *Leop Is* 18/2; Bo po Krolowey niemalf mężniejszyego. *KochSz* B.

Bez formalnego wykładnika porównania [*cum inf* (1), *ze zdaniem podrzędnym* (2)]: (3): íż niemalf nie ízpatniejszyego gdy íe fłowa z vczynkiem nie zgadzaią *BielŻywGlab nlb* 14; niemalf oganki ná tho napewniejszyey/ Nie dawác mu do złego przyczyny namniejszyey. *RejWiz* 102v; *RejAp* 146.

Bez wyrażonego comparandum, domyřlnie jest nim ten a. to, o którym mowa (20): *FalZioł* IV 18b; *RejPs* 51; *RejKup* r5; *KromRozm III* B8; Gdyż nyemalf w żadnych kráinách nigdzyey Bogá táfkiego/ Kthoryby był thák wfzechmocny *LubPs* R5; *RejWiz* 11v; *BielKron* 105v; Nec operosius opificium, Niemalf rzemięřlá pracowítfzego. *Mącz* 265a (2); *RejAp* [13]v; niemalf żadney ínfzey řwiáfósci/ ktoraby wfcey modlitw przy řwym odpráwówániu miáfá. *KuczbKat* 230; nie malf vcířleyfzey ínadż żadney Korony. *RejZwierc* 246 (4); *ReszPrz* 18; *ActReg* 63; *SkarKaz* 275b (2); *SkarKazSej* 704a. ~

Połączenia składniowe z drugim członem zaprzeczonym (zwykle zdaniem podrzędnym), które przybierają sens zdania pojedynczego twierdzącego o treści upowszechnionej 'każdy to robi, wszystko jest takie' itp. [w tym: *ze zdaniem podrzędnym w con* (147), *ze zdaniem podrzędnym w indic* (20), *z przydawką „bez czego”* (1); *formy podmiotu logicznego: G sb (lub jego elipsa) z przydawką zaimkową* (70) (*żadnego* (44), *tego* (21), *takiego* (1), *ni jednego* (1), *tego jednego* (1), *tego żadnego* (1), *nic* (1), *pron* (63) (*nic* + *G sg n* (31) – *nie takiego a. takowego* (4) –, *nic* (9), *żadnego* (m) (8), *takiego żadnego* (m) (3), *nikogo* (8), *tego* (n) (2), *takiego* (m) (1), *tego żadnego* (m) (1)), *G sb bez przydawki zaimkowej* (33); *bez podmiotu logicznego* (2)] (168): niemalf nic cáłego w íciele moiem co by niedrżáło przed ítráfchem gniewu twoiego *RejPs* 57 (3); Niemalfs czężkíey tey írogófczj By wníey nienalázł ítofczj

RejKup dd6 (3); *KromRozm I* C4; *MurzHist* Q2v; iż nyemálz tego wpiłmye/ czego by nye rozumyał *KromRozm II* í3; *Diar* 67; nyemálz tákyey rzeczy ktoreyby nyemyał náuczycyel díscipuła fwego flulńnye vczyć *GliczKsiąż* N5v (2); *KrowObr* 222v; *RejWiz* 29v; *Leop 3.Reg* 18/10 (2); *BibRadz 3.Reg* 8/46 (3); *OrzRozm P2* (2); *BielKron* 112 (2); *OrzQuin Cv* (6); *RejAp BBv* (3); *GórnDworz Bb3v*; *HistRzym* 60; *RejPos* 134 (8); *KuczKat* 430; iż niemálz wedle mego stanu czegoby mi nie dołthawáło [= *wszystko mam*]. *RejZwierc* 66; A nie málz tych przyłmákw łnadź ná wżytkim łwiece/ Czego w Polłfcze nie naydzie *RejZwierc* 243v (14); *BielSpr* 28v; Niemálz żadnego w Kołsciele/ ktoryby łie nie odrodził *WujJud* 115v *marg* (8); *BudBib Is* 34/16; że iuż/ nie málz mieyłcá tego/ Gdzyeby cye nye łzukáli/ łudzy Pána mego. *HistHel* B4 (2); *BiałKaz B2*; *BudNT przedm a5* (2); *CzechRozm* 25 (2); *KarnNap C3*; *Oczko A4v* (4); *SkarŻyw* 166 (6); nie málz nic w łtárym Tełtámenćie/ łpraw y mow/ ktorychby mu nie przczytał. *CzechEp* 261 (6); *GórnRozm A2v*; *ActReg* 162; Nie málz w łwiece łzáłłći/ ktorym nie łkołztował *GrabowSet B* (2); *OrzJan* 73; *LatHar* 576; *WujNT* 27 (5); *JanNKar C3* (2); *SarnStat* 180 (3); *SkarKaz* 382b (2); *CiekPotr* 42.

~ Z wyrażeniem odstępstwa od powszechności: *nie masz ... okrom jedynego* = w każdym z wyjątkiem jednego (1); Niemálz w łziemi Węgierłkiej okrom iedynego/ Zamku Eczietu w korym [!] bym nie był [tj. byłem w każdym z wyjątkiem tego] *CzahTr* H2.

Z przymiotnikiem (lub zaimkiem „taki”) przybierającym sens stopnia najwyższego ‘każdy, nawet najlepszy’ itp. [w tym: *tak* + *ai posit* (45), *taki* (6), *ai posit* (2), *namniejszy* (2); formy podmiotu logicznego: *pron* (28) (*nic* + *G sg n* (22) – *nie takowego* + *ai* (1) –, *nikogo* (6)), *G sb* (lub jego elipsa) bez przydawki zaimkowej (21), *G sb* z przydawką zaimkową „żaden” (8)] (57): *BielŻyw* 105; *RejPs* 108v (2); *KromRozm I* N2; Iuż nie málz nic łprofnego o co łie nie kułł *RejWiz* 136v (6); *BibRadz Luc* 8/17; gdyż ták żadney rzeczy trudney niemálz/ ktorey by niemogła wypráwić ludzka rádá *BielKron* 244 (5); iż ná łwiece nie málz namniejszyey rzeczy/ ktoraby niemiałá łwey włáłney mocy *LeovPrzep a3* (2); *RejAp* 180v (3); *GórnDworz Aa8v* (2); bowiem że ná łwiece nimálz ták bogátego/ bychmy z nim w bogáctwie niezrownáli *HistRzym* 14; iuż tákiew pychy nie málz ná łwiece/ iákiey wymyłłáć nie będą okołó onego ciála nędznego iego. *RejPos* 243 (10); *RejZwierc* 65v (9); *BielSpr* 28v; *WujJud* 193; *RejPosWstaw* 41v; *BudBib b2v*; *BudNT przedm dv*; *ModrzBaz* 81; *KochPs* 210; *SkarŻyw* 125; *KochWr* 32; *niemasz* nic takowego cięszkiego, czego by nie wolał podiać *ActReg* 54; *LatHar* 4; *WysKaz* 16; *SkarKaz* 381b; *SzarzRyt A3*. ~

Połączenia składniowe z członem podrzędnym nie zaprzeczonym, które przybierają sens zdania pojedynczego zaprzeczonego ‘żaden tego nie robi, nic nie jest takie’ itp. (145):

Z podmiotem logicznym i zdaniem podrzędnym w *con* [w tym formy podmiotu logicznego: *pron* (42) (*żadnego* (18), *nie* + *G sg n* (11) – *nic inego* (1) –, *nikogo* (5), *tego* (m)(5), *takiego a. takowego* (2), *tego* (n) (1)), *G sb* z przydawką zaimkową (35) (*żadnego* (27), *tego a. takowego* (5), *tego* (1), *inego* (1), *i jednego* (1)), *G sb* (lub jego elipsa) bez przydawki zaimkowej (10), *nm*: (*i*) *jednego* (3)] (90): *OpecŻyw* 108; powyedałem gáđácom fen á nyemálz żadnego ktoby y wyłóżył. *HistJóz B2*; *FalZioł IV* 18b; *MiechGlab *2v*; *SeklKat E2v*; *GliczKsiąż H7*; *LubPs A5* (3); *GroicPorz mm*; gdyż y iedynego nie málz [*non unus qui teneat mecum*] coby łthał przy mnie w tych rzeczách *BibRadz Dan* 10/21 (10); *OrzRozm D2*; niemálz iuż nic ocobyzmy mieli więcej prołć *BielKron* 209 (7); *Mącz* 308b; niemálz tego

człowiek/ kthoryby Kronikarz/ w nieprawdzie wythknał *GórnDworz* Z6 (4); Sprawiedliwy ginie/ á nie máłz tego ktoby o tym rozmyślał w fercu swoim *RejPos* 321v (5); *KuczKat* 230 (2); A tak nie máłz tey żadney godzinki ábychmy tego pewni á isci byli *RejZwierc* 151v (4); *BielSpr* 43v; że niemáłz dwu kráiow/ ktoreby sie w modlitwach ná wšytkim zgadzaly. *WujJud* 185v (3); *Strum* F4; *BialKaz* E4; *BudNT Mar* 7/15 (2); tedy w tych námienionych świádectwach/ nie máłz y iednego bukšztab/ któryby sie ku mnimaniu takimu fklaniac miał *CzechRozm* 21 (2); poniewaz do obronienia gárdla niemáłz nic coby pomagalo [ad tuendam vitam nihil prosit] w wielkim zgromádzieniu ludzi *ModrzBaz* 31v (2); *SkarJedn* 360; *KochPs* 27; *GórnRozm* Fv; *PaprUp* E4v; *ActReg* 22; Nie máłz nikogo/ by chcial byc ochlodá *GrabowSet* Q2; Bo czemužbyś sie wždy bić chcial/ ieflize żadney rzeczy nie małz/ którybyś bronieć miał *OrzJan* 45; *LatHar* 159; *WujNT Luc* 1/61 (3); *WysKaz* 30; *JanNKar* F4v; *SkarKaz* 277a (2); bo niemáłz Tego, czegoby mogla zamilczec niewiásta. *CiekPotr* 61 (3); *SkarKazSej* 666b (3).

~ Z przymiotnikiem przybierajacym sens stopnia najwyšszego 'żaden, nawet najlepszy' itp. [w tymi tak + ai posit (10), ai posit (2); formy podmiotu logicznego: G sb (lub jego elipsa) bez przydawki zaimkowej (6), G sb z przydawka zaimkowa: żadney (5), pron: nic + G sg n (1)] (12): Żadney takiez żony dobrej niemáłz ktoraby fkazala na sie karanie za swoim wyštepem *BielŻyw* 53; *RejWiz* 30; *BibRadz* I 311b marg; nie máłz tak czarta głupiego/ co by sie kápice bał *BielKron* 217v (2); *GórnDworz* Ee8v; *RejZwierc* 167; *PaprPan* G4v; Bo fercá żelaznego/ Coby ruŹelo/ nie máłz nic tak waznego? *KlonŻal* D; *LatHar* 231; *WujNT* 550; Nie máłz [...] żadney tak niezczęšliwey Rzoczypošpolitey/ ktoraby mniej przyiázní v swoich dzieci y fynow miała/ iáko tá náłza. *SkarKazSej* 705a. ~

Bez podmiotu logicznego ze zdaniem podrzędny w con [w tym zdanie podrzędne wprowadzone przez: kto by (45), ktory by (3), co by (decl) (2), aby ktory(1)] (51): *BierEz* B2v; Ziemia tą księdzu Moskiewskiemu iefł poddana, ktoremu za dany dawaią fkony Sobole, [...] bowiem niemáłz tam czoby infzego mieli dawac [aliis donativis carent], *MiechGlab* 62; *WróbŻošt* 13/1 (6); *MurzNT* 3v; Nyemáłz ktoby sie vžalił mey wyelkyey zálošci *LubPs* Q (3); *KrowObr* 147 (2); *Leop Iob* 19/7 (7); *BibRadz Rom* 3/12 (2); *BielKron* 39 (2); nie máłz coby z inąd przvžlo albo przywiedzióne byc miało *BialKat* c; czekałem tež kto by (mie) zálował/ lecz niemáłz [et non fuit] *BudBib Ps* 68/20[21] (6); *KochPs* 31 (2); *CzechEp* 239 (2); *ReszPrz* 104; *WerGošc* 203 (3); *ArtKanc* K10 (2); *GórnRozm* L3; *ActReg* 117; Nie naydzielz/ ktoby z fercá požálował/ Nie máłz/ ktoryby z chęci porátował *GrabowSet* I4 (3); *LatHar* 593 (2); *WujNT Rom* 3/12; *PowodPr* 9.

W zdaniu nie złożonym z imiesłowem czynnym w podmiocie logicznym [w tym: bez rzeczownika (2)] (4): *Leop Ier* 9/10; Niemáłz człowiek/ pánuiącego nád duchem [Nonnullus est homo imperans (marg) qui potestatem habeat (-) in spiritum] *BudBib Eccle* 8/8; nie máłz rozumieiącego/ nie máłz fzukaiącego Bogá [non est intelligens, non est requirens Deum]. *WujNT Rom* 3/11.

Połączenia składniowe orzekające o ilości (14):

W znaczeniu 'jest tylko tyle, nie więcej niż tyle' (7):

~ nie masz (więcej) ... jedno ile [w tym: bez podmiotu logicznego (1)] (4): Ná Podgórzu Chłopi dżierzą Lany/ [...] w których niemáłz iedno ćwierć Lanu Królewskiego *GrzepGeom* K4v; we

Włóce Chełmieńkiéy niemálfz Pólek iedno dziewięć tyśięcy *GrzepGeom* Mv; *ActReg* 4v; LITER LACINSKICH [...] niemálfz więcéy iedno dwádźięściá y trzy *JanNKar* B3.

nie masz ... więcej ilu [w tym: bez podmiotu logicznego (1)] (3): *BielKron* 307; O siedmi [Plejadach] powiádáią: lecz to póné wieści: Bo kto fye chce przypátrzyć/ niemálfz więcéy fzędzi. *KochPhaen* 10; ale ze woiska więcey 7000 niemasz prozno ie rozrywac *ActReg* 6. ~

W znaczeniu 'jest tylko jeden' (4):

~ *oproc kogo, nad kogo nie masz więcej (1:1):* A iż ia Pan Bog wálfz/ á nádeń niemálfz więcey [*non est amplius*] *Leop Ioel* 2/27; *CzechEp* 272.

nie masz ... więcej (1): iam też Iehowá Bog wálfz/ á niemálfz (ich) więcey [*non est amplius*] *BudBib Ioel* 2/27.

nie masz żadnego ... jedno jeden (1): Niemálfz żadnégo Bogá/ iedno ieden *BiałKat* 6. ~

nie masz ile ... ale jeden tylko = nie jest tyle, lecz jeden (1): ktory tfirdził/ iż w boftwye nyemálfz trzech ofob/ ále yedná tylko *KromRozm II* o3.

nie masz ... za ile = jest mniej niż tyle (2): Ktore ieft ftworzenie á w nim wagi zá ćwierć niemálfz. *HistRzym* 25 (2).

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” lub jego elipsą (w tym też w przeciwstawieniach i szeregach) (36): *KrowObr* 10 (5); *RejWiz* 131; niemálfz ktoby czynił dobrze/ nie ieft aż do iedne⁸⁰ [*Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum*]. *Leop Rom* 3/13; *OrzList* d4v; niemálfz nic potrolze/ wżytkiego niemáło. *RejZwierz* 57; *GrzegRóżn* H2v; *SienLek* Ttt4; *GórnDworz* N7v (2); *GrzepGeom* H4v; *BiałKat* 3v; *KuczbKat* 420; *Strum* Q2; *ModrzBaz* 56; *SkarJedn* 102 (2); Bo my mniemamy/ czego na pewnym mieyfcu niemálfz/ żeby tego nie było *SkarŻyw* 125; *CzechEp* 79; *NiemObr* 50; iż pod ofobą chlebá ćiało tylko fámo ieft/ ále krwie Páńfkiey nie málfz. *ReszPrz* 40; nád ćię możnieyřzego/ nie málfz, nie będzie, áni było. *ArtKanc* I2v; *PaprUp* C3v; *SarnStat* 89; Bo fá inne řpofoby do vpominánia fię v páná dzieřięćiny. A iefli nie málfz: lepiej řzkodę mieć/ á przefzkody niewinnym do ich zbáwienia nie czynić. *SkarKaz* 422b (6); *CiekPotr* 70 (2); gdzie páná nie málfz/ tám zámieřzanie ieft. *SkarKazSej* 690b.

W pytaniu zakładającym możliwość odpowiedzi twierdzącej: 'może jest' (1): áby pilnie záváždy obchodził řad w koło/ pátrzáiąc iefli kędy dżiury niemálfz *GostGosp* 98.

W pytaniu retorycznym z domyslną odpowiedzią twierdzącą (7): Azálfz nie málfz řrogiego práwá ná owego łápáczá á ná wykřętniká řpráwiedliwóři ludzkiey? *RejZwierc* 96 (2); bo co powiádálfz o zuchwálcach/ o morderzách/ á zálz tego nie málfz wřzędę? *GórnRozm* A4 (4); *GórnTroas* 10.

W powtórzeniu intensyfikującym (2): Niemálfz tobie rowne⁸⁰ między Bogi Pánie á niemálfz w řzkutkách a řpráwách twoich. *Leop Ps* 85/8; *BielKron* 249.

Połączenia: »nie masz (aż) (i) do jednego, (i, ni) jednego; nie masz ni (1) jednego czego]« = *non est usque ad unum* *Vulg*, *PolAnt*; *non est quisquam* *Vulg*; *non est solitarius a. unus, unus non deficit* *PolAnt* [szyk zmienny] (11:4;5): niemálfz ktoby dobrze działał niemálfz aż do iednego. *WróbŻořt* 52/4 [przekład tego samego tekstu 13/1, *Ev*, *MurzNT*, *LubPs*, *BibRadz Rom* 3/13, *WerGořc*, *WujNT Rom* 3/13] (3); Niemaz řtifiąca iednego ktory by przes Chriřtuřła wiedział [...] drogę do nieba *SeklKat* E2v; *MurzNT* 3v; *LubPs* Dv; *BibRadz Dan* 10/21 (3); *BudBib Is* 14/31 (2); że řnac niemálfz na řwiećie

ni iednych ksiąg prawie szczyrych *BudNT przedm c6v*; *CzechRozm* 21 (3); *WerGośc* 203; *WujNT Rom* 3/10 (3); *WysKaz* 30.

»jeszcze nie masz« [szyk zmienny] (7): *Area*, [...] Plác gdzye yelcze budowanyá nyemálf *Murm* 26; *RejPs* 108v; *BielKron* 203; *RejPos* 63; *RejZwierc* 173; *SkarŻyw* 374; przeto też ielzcze nie málf *Antychriřtá CzechEp* 349.

»nie masz (i) namniejszego« [szyk zmienny] (4): *RejWiz* 147 v; *LeovPrzep* a3; Iáko niemálf żadnego y namnieyfze⁸⁰ czáfu/ ktoregoby człowiek láłki y miłosierdzia Boże⁸⁰ nie vzywał *LatHar* 4; *SkarKaz* 276a.

»nie masz nigdy« [szyk zmienny] (4): *RejKup* n7v; *LubPs* Y4v; *RejWiz* 64v; dworney pániey coby fie wżytkim wobec/ bez Ale podobálf/ [...] niemálf/ áni było nigdi ná fwiecie *GórnDworz* V7.

»nie masz nigdzie(j), indzie(j), nigdziej indzie, wszędy a wszędy« (15:3:1:1): Iściec nigdzyey nie málf Bogá ták możnego/ Iák fie okázuie moc páná náłzego. *LubPs* hh2 (5); *RejWiz* 30 (3); *BibRadz* I 311b *marg*; Tedy Krolow indzie niemálf iedno w Papieřtwie? *OrzRozm* F4 (2); *BielKron* 359; A ták wżędy á wżędy nie málf tego żadnego řtanu řwiátá tego/ [...] áby nie nálař wielkich pociech á rádořci řwoich. *RejPos* 175v; *Grzegřm* 31; *RejZwierc* 218v (2); *ArtKanc* Q15; *GórnRozm* A; *Phil* O4; *WysKaz* 37.

»nie masz nikogo« = *non est quisquam Vulg, Modrz; non est aliquis PolAnt* [szyk zmienny] (10): *Leop Rom* 3/11; *BibRadz Gen* 19/31 (3); gdyř nie málf nikogo ktoby mu przekařał w tym rzemieřle iego. *RejPos* 331v; *KuczbKat* 430; *KarnNap* C3; *ModrzBaz* 44; *GrabowSet* Q3; *CiekPotr* 40.

»nie masz żadnego« = *nullus est Vulg, PolAnt, Mqcz, Modrz; nullus extat Mqcz, Modrz; nemo est, non est quisquam Vulg* [szyk zmienny] (234): *OpecŻyw* 108; *Histřóz* B2; *FalZioł* IV 12c (3); *BielŻyw* 53 (2); bowiem tam nie řlychano o żadnych Gryphach, niemálf też złota ani żadney inřzey řpiře *MiechGlab* *5 (5); *RejPs* 17 (3); *SeklWyzn* Fv; *LibLeg* 11/173v; *RejKup* D (3); *KromRozm I* Hv (2); *MurzHist* I3 (2); *Diar* 67; *GliczKsiřz* H7; *LubPs* A5 (6); *GroicPorz* mm; *KrowObr* 44v (13); *RejWiz* 77v (2); *Leop Ruth* 4/4 (3); *OrzList* d4v; *BibRadz 1.Reg* 2/2 (13); *Goski* *2; *OrzRozm* C4v (7); z drugiey řtrony brzegow *Renu* żadnego břkupřtwá nie málf *BielKron* 282 (13); *GrzegRóżn* H2v; *KwiatKsiřz* P4v; *Mqcz* 303a (5); *OrzQuin* Cv (10); *RejAp* 132 (3); *GórnDworz* Ee8 (2); *HistRzym* 60; *RejPos* 116 (16); *BialKat* 6; *KwiatOpis* Cv; *Grzegřm* 31; *KuczbKat* 100 (3); A v was co zá práwo ielř wřtáwiono ná thákie řwowlne ludzi? Powiedziař/ Iř nie málf práwá żadnego/ ábowiem też y tákich ludzi miedzy námi nie málf. *RejZwierc* 34 (11); *BielSpr* 43v; *WujJud* 27v (10); *WujJudConf* 195v; *BialKaz* E4 (2); *BudNT przedm* b3v (2); *CzechRozm* 5v (6); *ModrzBaz* 17 (4); *SkarJedn* 286; Cieplic żadnych niémálf/ coby do zdrowia pomocné nie były. *Oczko* [41] (3); *SkarŻyw* A5 (11); *CzechEp* 118 (16); *CzechEpPorz* **4; *NiemObr* 111; *ReszPrz* 18; *BielRozm* 10; *PaprUp* E4v; *ActReg* 22; *OrzJan* 45 (3); *LatHar* [+11] (4); *WujNT* 27 (10); *JanNKar* C3 (3); *SkarKaz* 40b (5); niemálf żadnego ktoremu *Zleby* řię tám powodzić nie miáło od dawná *CiekPotr* 42 (2); *GoslCast* 18; *SkarKazSej* 705a.

Przysłowie: *Piscari in aere* [...], Ná powietrzu łowić/ To yeřt tám řzukác gdzie niemálf nic. *Mqcz* 301a; A *pumice aquam quaerere* [...], *Szukác* gdzie nic niemálf. *Mqcz* 331b.

Frazy: »chyby nie masz« = *jest niewątpliwe (1)*: gdzieby ktori krol mógł łobie woisko/ s takich ludzi łpołobić/ ktorzy miłuiąc/ przy bytności białychgłow łwych bić by łie mieli/ chyby niemálz/ aby niemiał włzythkiego łwiáthá niem zwálczyć *GórnDworz Bb6v*.

»[na co] dowodu nie masz« (1): Ná co też [...] dowodu y łwiádectwá niemálz *CzechRozm 262*.

»działu nie masz [miedzy kim a kim]« = *nie różniá się (2)*: Zadnego działu nie máłz miedzy B. Oycem á Kriřtu. *RejAp Ff4 (2)*.

»końca [czemu a. czego] nie masz« = *jest bardzo wielkie, bardzo liczne, nieogarnione; non est finis Vulg, PolAnt [szyk zmienny] (19)*: *RejKup n7v; LubPs Y4v (2); RejWiz 43*; Wielki Pan á chwálebny bárzo: á wielkości iego końcá niemáz. *Leop Ps 144/3 (2); RejPos 12v (4); BiałKat 73v; RejZwierc 13v; WujJud Bv*; Nápełniá łię też ziemiá iego łrebrá y złotá/ że niemálz końcá łkárboim iego *BudBib Is 2/7 (3); KochPs 149 (2)*; O nieokreřzona wielkości ktorey końcá nie máłz *SkarKaz 279b*.

»[na co] lekarstwa nie masz« = *nie można czemuś skutecznie przeciwdziałać (3)*: Bo na rzecz przymuřzoná iuř lekarřtwa nie máłz *RejJóz 15; RejZwierc 79v marg (2)*.

»[komu, czemu a. kogo, czego] liczby nie masz« = *jest bardzo liczne, nieograniczone, bardzo silne; non est numerus Vulg, PolAnt [szyk zmienny] (22)*: *OpecŻyw 179*; aby wiedziáł że wiele ludzi moich iest áż im lidźby niemálz. *BielŻyw 151; WróbŻółt 103/25; SeklKat 14; RejWiz 115; Leop 4.Esdr 4/32 (3); BibRadz Ier 46/23; RejAp 132 (3); GórnDworz G6v (2); BiałKat 73v; BielSpr 57; BudBib Iob 21/33*; Męki mię/ którch liczby niemálz/ ogarnęły *KochPs 59 (2); CzechEp 192*.

»nie masz miary« [w tym: czemu a. czego (8)] = *jest bardzo wielkie, bardzo liczne, nieograniczone, bardzo silne [szyk zmienny] (10)*: *RejRozpr E4v*; Bo máło wtem łtanie wyary A nieprawdzie niemáz myary. *RejKup L; GórnDworz L12v; WujJud Bv; KochPs 131 (3)*; vbił/ vdrapał/ vřzczypał/ vpolicźkował/ że y miáry niemálz *CzechEp 6; KochPieś 71; ArtKanc P13v*.

»nie masz miary [= sposobu] [w czym (1), cum inf (1)]« (2): A zacz to łłá lekie dary Zapłaczić to niemáłz miary *RejKup aa4 (2)*.

»nie masz nic [w tym z okolicznikiem miejsca wskazującym na: pomieszczenie, zbiornik (16), terytorium (5)]« = *jest puste; [est] inanis, vacat Mącz; est vacuum PolAnt [szyk zmienny] (21)*: Iedna [chęć ku jedzeniu] iest zcińnienie żoładka gdi wnim nic niemálz *GlabGad G2; RejWiz 87v; RejFig Bb8v (2); RejZwierc 110*; Mensa inanis, Czyzy łtół/ to yełt niemálz nic ku yedzeniu. *Mącz 167b (2)*; poki w niey [beczce] nic nie máłz/ poty nieznáć by gdzie ciecz miáła *GórnDworz Gg6*; áno we łbie y w mieřzku nic nie máłz *RejZwierc 61 (8); BudBib Prov 14/4; WerGośc 235; WerKaz 300; KochFrag 28*; Iuřem wizytko wyprzedał/ niemálz nic w łtodole *WyprPl A2*.

»nie masz (ani) na niebie(siech) ani (i) na ziemi, na ziemi ani (i) na niebie, ani w niebie ani na ziemi, na niebie ani pod niebem« = *non est in caelis nec super terram PolAnt [szyk zmienny] (10:2:1:1)*: *LubPs Xv marg; KrowObr 51v (3); BielKron 77v*; iuř nie máłz tego áni ná ziemi áni ná niebie częgoby mu dořtawáć nie miáło. *RejAp 183v*; Iř nie máłz żadnego imieniá ná niebie áni pod niebem/ w ktorymbyłmy mogli być zbáwieni/ iedno to łámo iedno imię Iezus [Act 4/12]. *RejPos 293 [przekład tego samego tekstu: KrowObr (3), RejPos 285v] (5); RejZwierc 141v; BudBib 3.Reg 8/23; KochPs 147*.

»nie masz pod niebem, pod słońcem, pod wszystkim słońca biegiem« [szyk zmienny] (12:3:1): Pod niebem niemáłz ijnégó ijmiona/ w ktory^mbyłmy mogli bytz rychley zbawienij/ nad to ijmię

naświetlé Iezus [Act 4/12]. *OpecŻyw* 22 [przekład tego samego tekstu: *KrowObr* 44v, 138, 147, 155, *GrzegRóżn*, *CzechRozm* (3), *SkarŻyw*, *CzechEp*]; Gdyż pod wlyztkim Słońcá byegyem nie máłz Bogá takiego/ Ktoryby thák przeřtrzegawał łádu řwego wiernego. *LubPs* R4; *KrowObr* 44v (5); *BielKron* 81; *GrzegRóżn* D2v; *GórnDworz* Ee8; *CzechRozm* 46v (3); *SkarŻyw* 4; *CzechEp* 311; *CzechEpPORz* **4.

»[o czym] pisma nie masz« = *brak wzmianki, teksty nie podają* [szyk zmienny] (12): *SeklWyzn* Fv; *KromRozm III* F; Iáko potym dłuęo był żyw Dániel/ o tym piřmá nie máłz *BielKron* 111v (7); *RejPos* 304v; *WujJudConf* 195v; *CzechEp* 210.

»nie masz podobnego [komu], [komu kogo] podobnego, [komu] podobieństwa, nic [ku czemu] podobnego« = *ktos, coř jest jedyne(-e); non est similis [alicui] Vulg, PolAnt; non est sicut [dliquis] PolAnt* [szyk zmienny] (5:2:1:1): *RejKup* k2v; Pánie niemáłz thobie podobnego *Leop* 1.Par 17/20 (2); *RejPos* 171; *BudBib* 3.Reg 8/23 (2); *CzechEp* 272; Bo kto pierwřzy Kořcioł znał/ náukę, słuębę widział/ Nie máłz mu podobieństwa *ArtKanc* K9v (2).

»nie masz przyczyny« = *nulla causa subsistit PolAnt; causa nulla est Modrz* [szyk zmienny] (7): *MurzHist* I3; *BibRadz Act* 19/40; Niemáłz niemáłz przyczyny przecř byřcie řwemu złemu á niecnotliwemu zámydleniu dořyc czynić mieli *BielKron* 249; *ModrzBaz* 103; *GórnTroas* 10; *OrzJan* 86.

»nie masz przykłádu« (1): *Exemplo caret, Niemáłz przykłádu/ yáko żywo řie ták nie řtáło. Mącz* 110c.

»nie masz [komu] równia, rownego« = *ktos jest jedyne* [szyk zmienny] (2:2): *LubPs* Xv marg; *BielKron* 77v; Niemáłz/ o pánie/ tobie rownego, *KochPs* 59; *CzechEp* 272.

»nie masz [komu, czemu] równia, rownego, rownego [czego]« = *ktos, coř jest największy(-e), najęorszy(-e) itp.; non est similis [alicui] Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (7:6:1): *March*¹ A3; wyeęye ię niemáłł mnie rownego wnauce procořwá y wyeędęby *HistJóz* D2v; *March*³ T8v; *LubPs* Xv (2); *Leop Ps* 85/8 (2); *BibRadz Ier* 30/7; *posterius et nequius isto nihil est, Niemáłz mu równia w złości. Mącz* 314d; náđ którę/ nie tylko wyřłzych/ ále im teę równych ná řwiećie rzeçy řadnych nie máłz *OrzQuin* M; *RejZwierc* 141v; *BudNT przedm* b6; *PowodPr* 21; *KlonWor* 37.

»nie masz roznořci [w czym, miedzy kim (a kim) itp.]« = *nie różnią się; non est distinctio Vulg, Pol Ani* [szyk zmienny] (20): *FalZioł* V 59v; *KromRozm I* F2v; *Leop Rom* 3/22; *BibRadz Rom* 3/23[22]; *Goski* *2; *GrzegRóżn* H2v; *Mącz* 403b; Niemáłz w Kořćiele prawđziwym miedzy członkámi řadney różnice w náuce *WujJud* 118v; *CzechRozm* 128; *SkarJedn* 286; *SkarŻyw* 385; *WujNT* 56 (4); *JanNKarKoch* G2; Roznořci nie máłz w bořtwie Oycá y Syná. *SkarKaz* 548b marg (3); *CiekPotr* 9.

»od tego rymu nie masz« = *prawdopodobnie: nie dá się opowiedzić* (1): A obietnice ich/ [...] iákie řá y thu o docřelny márnym zęinieniu ich/ y o řprořnym rozdrápiu átego zářrudnionego nábycia ich/ [...] to iuę tám od tego iáko powiádaia y rymu nie máłz. *RejZwierc* 131v.

»nie masz na řwiećie, w řwiećie, na tym řwiećie, we wszem řwiećie, na wszytkim řwiećie, po wszytkim řwiećie, w řadnym káćie řwiata, jako řwiat wielki« [szyk zmienny] (71:6:2:2:1:1:1:1): Ieřce teę wiedz ię niemáłz gor náwiece [non sunt in rerum natura] ktore řtarzi piřzác zwałi Ripheos albo Hiperboreos. *MiechGlab* 61; *RejKup* k2v (2); *LubPs* E3 (3); *KrowObr* 139v; *Drzeweczká rozmáite/ co tákich ná řwiece/ Nie máłz nigdzye RejWiz* 179v (4); *OrzRozm* D2 (3); *BielKron* 105v (6); *OrzQuin*

M; *LeopPrzep* a3 (2); *RejAp* 150v; *GórnDworz* N7v (4); Záiíte mowię tobie że we włzem łwiećie niemáľz łzalenłzego iákoś ty *HistRzym* 91 (3); *RejPos* 146v (4); *HistLan* F3v (2); *RejZwierc* B2v (12); *BielSpr* 45; *WujJud* 27 (2); *BudNT przedm* c6v; *PaprpPan* Dv (2); *KarnNap* C3; *SkarJedn* 102 (2); Iáko świat wielki/ niemáľz mieyfcá tego/ Gdzieby łye zchronić przed promieńmi iego. *KochPs* 27 (2); *SkarŻyw* 125; *StryjKron* A6; *CzechEp* 85 (2); *ArtKanc* I3 (2); *GórnRozm* A (3); *ActReg* 63; *GrabowSet* B (2); *LatHar* 576; *KoľakCath* C3 (2); *KoľakSzczęśł* B3v (2); *WujNT* 306; *PowodPr* 34; *SkarKaz* 275b (4); *CiekPotr* 84; Bo w żadnym kąćie światá mieľzkánego/ Niemáľz narodu ták łprośnie grubego/ By wždy niebaczył/ iże práwo rządzí Niezmyłne niebem *SzarzRyt* A3.

»nie masz towarzystwa [= *nic wspólnego*] [*komu, czemu z czym*]« (1): Bo niemáľz żadnego towarzystwá światłości z ciemnościami/ Chryłtułowi z grzechy. *WujJud* 223.

»nic trzeciego nie masz« [*szyk zmienny*] (3); *SkarJedn* 38; bo iuż ábo fię bić Abo vćiekáć trzeba: trzeciego nic niemáľz. *KochOdpr* D; *PowodPr* 81.

»[*czemu*] wagi nie masz« = *jest bardzo dużo* (1): miedzi lepak y żelázu wagi niemáľz [*non pondus*] *BudBib* 1.Par 22/14.

»nie masz na ziemi, po wszytkiej (a. wszej) ziemi, na wszytkiej ziemi, we wszej ziemi, w okřegu ziemskim« = *non est in (omni) terra* *Vulg, PolAnt* [*szyk zmienny*] (6:3:1:1:1): *March*¹ A3; *March*³ T8v; *RejPs* 47v; *LubPs* Y6v; *Leop Ex* 9/14; *BibRadz* I 311b *marg*; *BielKron* 27v; Bo niemáľz człowieká łpráwiedliwego ná ziemi *BudBib Eccle* 7/20 (2); *BialKaz* B2; *GrabowSet* A4v; *PowodPr* 35.

»znaku nie masz« = *vestigia nulla exstant* *Mqcz; nulla indicia exstant* *Modrz* [*szyk zmienny*] (7): *RejPs* 108v; Nyemáľći znáku/ iżeby był przed tym łłtem co do nich piłak. *KromRozm II* g2v; wždy łkázy ták [*na niebie*] nie máľz znáku namnieyłszego *RejWiz* 147v; *Mqcz* 447d; *ModrzBaz* 105; co to zá czáry/ łktorycheś ták ozdrowiáłá/ iłz y znáku żadnego ran onych ná tobie niemáľz? *SkarŻyw* 152 (2).

α. *O braku danego elementu (człowieka lub rzeczy) obecnie (nie istnieje teraz, ale istniał(o) przedtem): przestało istnieć, znikło, umarł* (46) : Ráchel płákała łynów łwojch/ j poćielżóna być niechćiała: gdyłz ich niemáľz. *MurzNT Matth* 2/18; *RejPos* 26v; *HistLan* B; álic niemáľz niezbożniká/ iefli weyrzyłz ná mieyłce iego/ álic go niemáľz. *BudBib Ps* 36/10 (3); *BudNT Matth* 2/18; *CzechRozm* 121; *PaprpPan* Fł3; Węły Arrianow stárych chce K.K. rozwięzowáć ktorych nie máľz, bo ie stárzy łpalili. *CzechEp* 94 *marg*; Iuż kto łie dołtał w łódkę Charonowá/ Niemáľz go/ zgináł z pámięćią/ y z głowá. *GórnTroas* 30; *WujNT Matth* 2/18; *PowodPr* 10.

Z okolicznikiem miejsca (10): *Leop Ier* 38/9; *WujJud* 176v (2); *SkarJedn* 402; W Sákrámenćie nie máľz wiecey chlebá áni winá. *WujNT* 116 *marg* (3). *Cf* »na świecie nie masz«.

Z okolicznikiem czasu [*w tymi teraz* (7), *dziś* (4)] (13): *LibLeg* 11/55v; *BielKron* 361v (2); To prawdá/ iż teraz/ ták ofobnych glow niemáľz/ iákie były zá Catullulá *GórnDworz* O5 (3); Abowiem kiedy nań wiátr powienie/ tedy go [*kwiátu polnego*] wnet nie máľz/ áni znáć kędy było mieyłce iego. *GrzegŚm* 2; *BielSpr* 57; *CzechRozm* 79; Iuż dawno nie máľz Troye *PaprpPan* B3v; *SkarJedn* 402; *SkarŻyw* 103.

W rożnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (4): *GórnDworz* O5; *WujJud* 176v (2); bo tu włytkie rzeczy łá mijájące: dziś łá á iutro ich niemáľz *SkarŻyw* 103.

Połączenia: »jednego nie masz« (1): Nullum amplius extat vestigium civitatis, Iednego znaku niemálfz gdzie było miáfto. *Mącz* 490b.

»już nie masz« (12): *WróbŻołt* 73/9; *Leop Ier* 38/9; *GórnDworz* X7v; *RejPos* 25v; z onych ksiąg Ieremiałzowych/ których iuż niemálfz/ wziął to Ewán-ieliłtá. *BudNT* Hh4; *CzechRozm* 101 (5); *SkarJedn* 402; Abowiem pierwfze niebo/ y pierwfza źiemiá przeminęła/ á morzá iuż więcey nie málfz [*mare iam non est*]. *WujNT Apoc* 21/1.

»namniejszego nie masz« (1): áno ni znáčzku namnieyřzego nie málfz onych ták rofkofřnych rofkofřy iego. *RejPos* 126v.

»żadnego nie masz« (4): *BielKron* 455v; Prorokow iuż żadnych áni odpowiedánia Bożego niemálfz. *CzechRozm* 165 (2); *SkarKaz* 639b.

Frazy: »nie masz cię« [zwrócenie się do osoby zmarłej] (1): NIEMASZ CIE ORSZVLO MOIA. *KochTr* 2.

»nie masz nic« [szyk zmienny] (2): Przidze ten Czas a nicz niemálfz Iedno licza Kofczj. *RejKup* ee7; *KochFrag* 50.

»śladu [czego a. czemu] nie masz« (1): Nędza nálfzá przeleciálfá iáko łtrzálfá/ y ptak ná powietrzu/ śladu iey żadnego y znaku nie málfz *SkarKaz* 639b.

»na świecie nie masz« [szyk zmienny] (3): *LibLeg* 11/55v; Iuż Báłwochwálfców przeciwnych łobie żadnych nie mamy/ które wykorzenił z tego światá Pan Kryłtus (*marg*) Báłwochwálfców ná świecie niemálfz. (-) *OrzQuin* M3v; *GórnDworz* X7v.

»zna(cz)ku nie masz« = *nullum exstat vestigium Mącz* [szyk zmienny] (7): áż łie potym [*Jaćwiszeł*] z Litwą zmieřzáli/ niemálfz ich dziś znákw. *BielKron* 36lv (2); *Mącz* 490b; *RejPos* 126v; *BielSpr* 57; *CzechRozm* 255; *SkarKaz* 639b.

β. *O tekście ze względu na brak pewnych elementów treści, fragmentów: nie jest napisane [w tymi czego (123); z okolicznikiem miejsca (17)] (148) :* czego wpiłfmye nyemálfz/ temu wyerzyć nyemamy *KromRozm I* K3v (5); *KromRozm II* c2v (5); *KromRozm III* I4; *LibMal* 1554/190v; *KrowObr* 7v (4); Druga hiftorya o Dánielu/ ktorey nie málfz w Żydowłkim kanonie *BielKron* 111; Drugi [*regestr*] ná Kronikę Polską ofobny/ lecz ná Węgierską y Czeską/ tákiefz ná nowy łwiat niemálfz/ bo táf łnadnie náleść co trzebá. *BielKron* Kkkk2 (7); *RejZwierc* 9; *WujJud* 6v (7); że w Księgách dzieiow Krolewłkich miánowane bywálfá niektorych Prorokow imioná y księgi/ ále niemálfz ich in Canone *WujJudConf* 31v (2); *BudBib* I 6a *marg* (4); niemálfz omyłek áni fáłřzu w Nowem tełtamenćie. *BudNT przedm* b3v (5); *CzechRozm* 39v (6); *SkarJedn* 83 (3); iř mi tego wřzytkiego iáłnym tełtem łłowá Bożego nie pokázuie/ owłřzem łamře/ to wyznawa *fol. b.* iř y krztu dziećinnego y Troyce wiáry wyrářnie nie málfz *CzechEp* 174 (17); *NiemObr* 110 (3); Coć mamy wydać albo ukazać, kiedy tego nimasz u nas przy księgach, [...] ani w protokole, bo tego w protokoł nie pisano *ZapMaz II G* 78/407; *KochFr* 63; nie málfz rozďziału w Státućie ktora *actio Criminalis*, á która *civilis GórnRozm* H4 (3); przydawłřy łłowo/ *In*; ktorogo áni w Greckim/ áni w Láćińłkim niemálfz *WujNT* 12 (9); *WysKaz* 24; GDY ofobliwéy zmienki w Przywileiách álbo w zapiřiećh dwu grořzy niemálfz [*specialis mentio ... facia non est JanStat* 323] *SarnStat* 352 (4).

nie masz o kim, o czym (18): *KromRozm I* H4v (2); *KromRozm II* f4; *KrowObr* 216; *GrzegRóżn O2*; *acz* o tym *nie máłz* nic w *dzyeioch* *Apoštołkich*. *RejPos* 302; *GrzegŚm* 6 (2); *WujJudConf* 256v; *BudNT* Hhv; *CzechRozm* 34 (2); *ModrzBaz* 78v; *iz* o *bołtwie* *iego* *niemáłz* w *łtárym* *Teftámencie* *CzechEp* 220 (2); *CzechEpPORz* *3; *WujNT* 440 (2).

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: tego (4), tak (1); aby, żeby, iżby 'że'] (9): w tym *Státucie* *niemáłz* *tám* *aby* oni *kogo* o *cześć* *łádzic* mieli *OrzRozm* H4; *RejPos* 119v (2); *Nie máłz* *tego* v *S Máttheufzá* w *káp*. xvj. *żeby* *włzyftkim* *wobec* *Apoštołom* *obiecał* *Pan Bog* *klucze* *dác* *WujJud* 87 (2); *CzechRozm* 13v (2); *Ale* *iżby* *gromády* *nierzádnie* *iáwnie* *chowác* *miano/* *ták* *niemáłz* w *piśmie* *świétem* [*nihil est in divinis literis*] *ModrzBaz* 54; *NiemObr* 54.

Z przytoczeniem [tu tym z zapowiednikiem: tego (2)] (3): *Niemáłz* *tám* [*w ewangelii o cudzołóznicy*]/ *śmiertelny/* *ále* *grzech* *zgoła* *WujJud* 90v; *Bo* *tego* *tu* *pinakos/* *winych* *teftamenciech* *Greckich* *niemáłz*. *BudNT przedm* b6; *NiemObr* 109.

Połączenia składniowe orzekające o wyłączności 'jest tylko' [*w tym formy podmiotu logicznego nic innego*] (2), *G sb* z *przydawką: żadnego (1), tego (n) (1)]* (4):

~ *nie masz ... ale* (1): *ktorzy* *powiádáią/* *iz* *nie máłz* w *Ewángeliey* *żadney* *rády/* *ále* *włzytko* *ieft* *przykazanie*. *WujNT* 80.

nie masz ... jedno (2): *tákże* *y* *to* *manfuetus*, *niemáłz* *tego* *tám* *iedno* *pauper* *SarnUzn* C3; *GostGosp* 1.

Z domyślnym podmiotem wyłącznym = tylko to, o czym mowa (1): *Bo* *ja* *panie* *włlytko* *pjłał* *Com* *yedno* *od* *ciebie* *łłyłał* *A* *nicz* *z* *wymyłtu* *łwoyogo* [...] *Chczáł* *bych* *s* *każdem* *oto* *czinić* *Iż* *tam* *niemas* *ynego* *nicz* *RejKup* y3v. ~

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” lub jego elipsą (4): *BudBib* b3v; *nie máłz* v *niego* *łłowá* *tego* *Národzenie/* *ále* *ieft* *Rodzay* *CzechEp* 156; *NiemObr* 163; *WujNT* 80.

W charakterystycznych połączeniach: nie masz błędu, fałszu (2), omyłek, opisanie [czego], pisma, początku [czego], podania, podobieństwa [czego], przedmowy, rozdziału [= podziału na co] (2), rozkazania (przykazania) (4), [którego] słowa ([których] słów) (13), [jakich] terminów (2), wymyśtu, zmi(a)nki (12); nie masz w *Dziejach Apostolskich* (2), *w Ewanjeliej* (4), *u ewanjestow*, *u Jana św.*, *w kanonieh*, *w koncyłjum*, *w kronikach* (2), *w [których] księgach* (3), *u św. Mateusza*, *u Mojżesza*, *w Nowym Testamencie* (3), *w Piśmie (Świéty)* (42), *w piśmie Jana św*, *piśmie Piotrowym*, *w pozwie*, *u proroka*, *w protokole*, *w przysiędze*, *w przywileju*, *w słowie bożym* (6), *w statucie* (4), *u Tacyjana*, *w tekście ([którym])* (8), *w zakonie*, *w zapisie* (2); *nie masz expresse*, *jaśnie*, *jawnie*, *wyraźnie* (6).

Połączenia: »nie masz jednego« (1): o *ktorym* *iedney* *namnieyłzey* *zmiánki* *nie máłz* w *piśmie* *ś*. *CzechEp* 343.

»*na(j)mnieyłszego* *nie masz«* (3): *W* *ktorey* *przyłędze* *namnieyłzey* *zminki* *niemáłz* o *Pánie* *Iezu* *Kryftulie* *KrowObr* 131; *CzechEp* 343; *których* [*rzeczy*] *y* *podobieńftwá* *naymnieyłzego* w *piśmie* *ś*. *nie máłz* *NiemObr* 145.

»*nigdzie(j)* *nie masz«* [*zawsze: w czym*] (7): *KromRozm II* g3; *iz* *nigđzye* w *ewányeliach/* *áni* *gdzye* *indzye* w *piłmye* *nowego* *zakonu* *nyemáłz* o *kołcyele* *Kryftufowym* *zmyenki/* *iżeby* *yuż* *był* *KromRozm III* G4; *Diar* 70; *GórnDworz* Mm7; *CzechRozm* 13v (2); *CzechEp* 265.

»nie masz żadnego« [szyk zmienny] (11): *RejKup* cc2; *Diar* 91; *Mącz* 360d; W piotrowym piśmie żadnego nowego wymyśłu nie máłz. *RejPos* 302 *marg*; *CzechRozm* 18 (2); *CzechEp* 188 (2); *WujNT przedm* 5 (3).

Fraza: »słowka [= *ani słowa*] [o czym] nie masz« (1): Gdyż łowká o thym nie máłz w piśmie/ áby tho łmierć byłá/ oddzielenie iákies Dufze od ciála. *GrzegŚm* A3.

γ. *Nie ma różnicy [w tym Col 3/11 (6)] (7)* : *BiałKat* 190v (3); *CzechRozm* 78; Gdzie nie máłz Pogániná y Zydá/ [...] *człowieká* obcego y Tátáryzná/ niewolniká y wolnego: ále wizytko/ y we włzech Chrifus. *WujNT Col 3/11* [*przekład tego samego tekstu: BiałKat, RejZwierc, CzechRozm*].

nie masz u kogo [= *ktoś nie rozróžnia, nie uwzględniał*] (2): boć Pan iest Sędziá/ á nie máłz v niego chwały perfony. *Leop Eccli* 35/15; *RejZivierc* 147.

δ. *Nie pomoże* (5) :

nie masz (na)przeciwko komu, przeciw czemu [= *wobec kogo, czego*] (4): *Leop Prov* 21/30; *Przećiw twym łtrzałom/ żadney nie máłz zbroie GrabowSet* E3. *Cf Przysłowie*.

Przysłowie: *Przećiwko prawdzie rozumu niemáłz OrzRozm* E3v; *GostGosp* 20.

Fraza: »[komu] nie masz lekarza« (1): *Temuć nieborakowi iuż nie małz lekarzá RejJóz* K2.

ε. *Nie obowiązuje* (1) : także o *Concordiách* ináčéy fie rozumieć ma, w których czego nie wymięniłz, tego niemáłz. *SarnStat* 1268.

2. *W połączeniu z rzeczownikiem oznaczającym czynność, stan lub ich objawy wyraża brak określonego, szeroko pojętego działania (np. rzeczywistej czynności, procesów, stanów, postaw itp.); odnosi się do terażniejszości, beczasowości lub terażniejszych skutków działania wcześniejszego; przypisuje działanie określonej osobie lub członkowi a. członkom mniej lub więcej określonego zespołu 'nie robi(q) a. nie zrobił(-li) tego', 'nie postępuje(-q) a. nie postąpił(-li) tak', 'nie myśli(-q) a. nie pomyślał(-eli) tego', 'nie czuje(-q) a. nie poczuł(-li) tego', 'nie stał się taki' itp.; też biernie 'nie jest (sq) a. nie został(-li) obiektem działania' itp.; z rzeczownikami odprzymiotnikowymi (i niektórymi innymi) wyraża brak określonego sposobu postępowania, np. „nie masz sprawiedliwości” ‘nie postępuje(-q) sprawiedliwie’; non est Vulg, Mącz, PolAnt, Modrz; abest Mącz, Modrz; non habetur Modrz [w tym: czego (533)] (535) : Bowiem niemáłz nic wefela/ Pátrząc ná nieprzyaciela *BierEz* L3; *PatKaz III* 147v; *FalZioł* V 14; *BielŻyw* 126; *WróbŻółt* E2; *RejWiz* 49; *Leop Ecclē* 5/5; *RejZwierz* 68 (2); Niemáłzci pámiątki rzeczám pierwłzym *BibRadz Ecclē* 1/11; *OrzRozm* A2v (2); Názáiutrz łzli ráno do kościoła áno ofiáry nie máłz *BielKron* 111v (3); *GórnDworz* D7; *RejZwierc* 269v; *WujJud* 196; *BudBib Ps* 87/5[6] (2); *CzechRozm* 189v; *KochDryas* A2v; *KochPs* 16 (2); łkądby to imię y názwíłko vrosło/ niemáłz pewney wiadomości. *StryjKron* 81; *KochProp* 15; ieśli kárności ná wyłtępné nie máłz/ tám bez pochyby włzeteczność/ y łwawola pánowác muł *KochWr* 30 (2); *ActReg* 155; *WujNT* 123 *marg*; *SarnStat* 603; *PowodPr* 56 (2); *SkarKaz* 314a; *CzahTr* D3v; *SkarKazSej* 659a; *KlonWor* 50.*

Z określeniem podmiotu działającego lub nosiciela stanu (np. „nie masz u kogo” = on tego nie robi, nie dzieje mu się) [w tym w odniesieniu w zasadzie do jednostki: w kim (49), u kogo (31), „gdzie” (13), z przydawką dzierżawczą (8), „tam” (6), w czym czyim (duchu, ręku, umyśle, uściech) (6), przed czyimi oczyma (4), czemu czyjemu (2), komu (1), między kim ‘dwoma’ (1), na kim, (1), przy czym (1); w odniesieniu do zbiorowości: u kogo (pl) (34), między kim (pl) (20), iv czym (np. w

Kościele, narodzie (14), „gdzie” (4), „tam” (3), *czemu* (= *Kościółowi*) (1), *przy kim* (pl) (I), „kędy” (1) (201): á tak ty vczynki tych rzeczy namienionych/ nie z mocy żywiołow, albo nie zgorączolci którą mają od ognia/ ale od zwierchnich promieni gwiazdecznych pochodzą/ bo wiele iest rzeczy przyrodzenia gorącego/ á wżakolż tego vczynku przy nich nie małż/ tho iest iż nie łą pożyteczne członkom człowieczem w lekarztwie *FalZioł* [*8]; Miedzi mądrymi nienawifci niemałż. *BielŻyw* 170; Złodzieyftwa niemas między tatarzy. *MiechGlab* **7v (3); *BierRozm* 3; Bogoflawiony iest mąż [...] w kthorego duchu niemałż łżywołci [*nec est in spiritu eius dolus*]. *WróbŻołt* 31/2 (4); *LibLeg* 10/123; *RejJóz* F6; *SeklKat* Fv; *KromRozm I* C3v (4); *KromRozm III* K8; *Diar* 34; *BielKom* D2v; *GliczKsiąż* I5v; *LubPs* A2 (2); *GroicPorz* dd3; *KrowObr* A3v (7); *RejWiz* 103 (3); nie małż boiážni Bożey przed oczymá ich [*non est timor Dei ante oculos eorum*]. *Leop Rom* 3/18 (6); *OrzList* d4v; *RejZwierz* 10; *BibRadz 2.Par* 19/7 (2); *OrzRozm* A2v (3); Gránia o pieniądze v nich niemałż *BielKron* 259v (5); żadną miarą niemogá być ryczerftwa vmyłly łtałe/ gdy v hetmana żadney dobrej nauki á porady niemałż. *KwiatKsiąż* O4; *OrzQuin* B2v (10); *Prot* B3; *SienLek* 9; *RejAp* 186 (2); iż łie one [*białegłowy*] połpolicie ledá czego boiá/ á w męłżczyznie they thák łprołney boiážni niemałż. *GórnDworz* X8v (2); Pewna pomłta gdzye nie małż vznánia. *RejPos* 197 *marg* (13); *RejPosWiecz*² 93v (2); *BielSat* L3; *RejZwierz* 34v (6); *BielSpr* 50 (2); Przedawania łwiątołci w Kołciele nie małż żadnego. *WujJud* 161v *marg* (18); *WujJudConf* 15 (2); *RejPosWstaw* [21²]; Bo niemałż w vłciech iego práwołci [*non est in ore eorum rectum*] *BudBib Ps* 5/9[10] (5); *BiałKaz* B2; *BudNT Ioann* 1/47 (4); Ale áby mi łie teraz taka dumá podobáć miáłá/ iáko przed tym/ tego iuż we mnie nie małż. *CzechRozm* 20v (15); *ModrzBaz* 3 (4); złemu zgubá/ ále kołciółowi vtráty wnáuce zdrowey nie máż *SkarJedn* 359 (2); *SkarŻyw* 92 (2); *CzechEp* 335 (5); *CzechEpPorz* **4; gdyż o tym áni náuki Páná Chriłtułowey/ áni połtánowienia Apołtolłkiego nie małż. *NiemObr* 26; *ReszPrz* 28; *ReszHoz* 141; *BielSjem* 25; *ArtKanc* N4v (2); *GórnRozm* F3 (3); Rozłádku tám nie małż kogo iuż gniew rządzí *Phil* I; *GórnTroas* 4 (2); *LatHar* 160; *RybGęłli* C3; Oto prawdźiwie Izráelczyk,/ w którym nie małż zdrady [*in quo dolus non est*]. *WujNT Ioann* 1/47 (21); *SkarKaz* 2a (7); V nas Chrzełłcijan w tym omyłki nie małż *SkarKazSej* 699b (6).

Z okolicznikiem miejsca [= *nikt a. niektórzy tam tego nie robi(q)*] (77): *BierEz* I4 (2); *RejPs* 130; *SeklKat* R4; *BielKom* B8; *GliczKsiąż* H5v; Wpiekle chwały Bożey nie małż. *LubPs* B5 *marg* (3); *RejWiz* 24v (3); iż káżdá obroná/ łłábłza gdy dobrej rády/ nie małż o niey domá. *RejZwierz* 91; *BibRadz Gen* 20/11 (2); *OrzRozm* O3v (3); *BielKron* 435; *Mącz* 56b (2); *OrzQuin* B (2); *SienLek* 9; *GórnDworz* E3v (3); *RejPos* 227v; *RejZwierz* 191v (2); *BielSpr* 50; *WujJud* 31v; *WujJudConf* 50v; *CzechRozm* 229v; *ModrzBaz* 95; *KochPs* 129; Tu [*w niebie*] choroby nie naydźie/ tu niemałż łtárołci *KochTr* 22; *NiemObr* 54; *GórnRozm* E2v (3); *KochWr* 29; *GostGosp* 100; niemałż łtáwow kopánia/ w Czechách/ w Moráwie/ w łłáku *GostGospSieb* +3v (2); *LatHar* 295 (15); płácenia pewného łádowni w téy ziemi niemałż *SarnStat* 822 (2); *SiebRozmyłł* L; *PowodPr* 6 (2); *SkarKaz* 157a (3). Cf »nigdziej nie masz«, »na żadnym łwiecie nie masz«, »nie masz na ziemi«.

Z okolicznikiem czasu (17): *SeklKat* Fv; *GliczKsiąż* I5v; *WujJud* 28; *WujJudConf* 249v; *BudNT Rom* 8/1; choiáž teraz cudow zwierchnych y dotkliwych niemałż *CzechRozm* 191; *ModrzBaz* 52;

SkarŻyw 92; Wždy Pánná w látá zaydzie gdzie niemálfz poboru. *BielSjem* 20; *WujNT Rom* 8/1 (2); *CiekPotr* 29. Cf »nigdy nie masz«.

Z okolicznikiem akcesoryjnym [= w tej sytuacji nikt tego nie robi] (29): *BielŻyw* 52; *SeklKat* R4; *KromRozm III* C2v; *Diar* 35; *KrowObr* 54; *BibRadz Ps* 6/6 (2); *OrzRozm* C4 (2); bo wtákich burzkach żadnego baczenia niemálfz/ zginie dobry przy złym *BielKron* 203; *Mącz* 253a (2); *OrzQuin* Ev; gdzie tey zrozumem cznoty ná łádzie niemálfz/ thám rołciągáią szeroko zli Prokuratorowie łwoie proporce *GórnDworz* Hh6 (2); *RejPos* 338v (2); *RejZwierc* 113v (2); *ModrzBaz* 34v; *SkarJedn* 74 (2); *SkarŻyw* 92 (2); *GórnRozm* Kv; *WujNT* 1.Ioann 4/18; O żywoćie gdzie śmierći nie málfz *SkarKaz* 209a (3).

Połączenia składniowe orzekające o wyłączności (9):

Wyłączność dotyczy określonego działania 'tylko tak postępują'; nie masz ... jedno [w tym formy podmiotu logicznego: G sb z przydawką „żadnego” (2), nic in(sz)ego (2); bez podmiotu logicznego (1)] (5): á co zá ćwiczenye chłopyát przy dworze/ iż nyemálfz yedno rołpułthá/ zuchwáłftwo/ lotroftwo *GliczKsiąż* I2 (2); *LubPs* X2v; což tám zá vrzędy/ Nie málfz tám żadney łpráwy/ iedno wieczne błędy. *RejWiz* 164; Płácz á nárzekay nędzna zięmio/ gdyż ná tobie nic inłzego nie málfz iedno gniew á przekłęctwo *RejZwierc* 191v.

Wyłączność dotyczy okoliczności 'tylko tam, w takich warunkach tak postępują' [forma podmiotu logicznego: G sb bez przydawki zaimkowej] (4):

~ nie masz... oprócz czego (2): Oprócz Kościóła prawdy nie málfz vrzędowéy. *OrzQuin* I3 marg (2).

nie masz ... jedno, tylko (1:1): *WujJud* 37; iż niemálfz prawdziwego grzechow odpufzczęnia/ tylko *ex sola imputatione* *ReszPrz* 89. ~

Połączenie składniowe zawierające przymiotnik („tak” + positif) przybierające sens stopnia najwyższego; bez wyrażonego comparandum (1): Nie málfz nigdziez podobno w Chrześciánłkich krolełtwách ták znácznego y iáwne⁸⁰ kradziełtwá y łupiełtwá [tj. tu najjawniej kradną i łupią] *SkarKaz* 458a.

Połączenia składniowe ze zdaniem podrzędnym zaprzeczonym, które przybierają sens zdania pojedynczego twierdzącego o treści upowszechniającej 'zawsze, gdy coś robią', 'wszystko, co się stało' [w tym: zdanie podrzędne w con (8); formy podmiotu logicznego: G sb (lub jego elipsa) z przydawką zaimkową (5) (tego (2), takiego a. takowego (2), żadnego (1)), nie + G sg n (2)] (9): niemálfz takowych [mszy] gdzieby niebyło rozdawánie álbo wzywánie łpolne ciáła y krwi Páńłkiey. *WujJudConf* 225; iż nie málfz nic złęgo w mieście/ częgoby Pan nie vczynił. *CzechRozm* 229v; *ModrzBaz* 64; Y niemálfz zá tym tákiey połpolitey niecnoty w Polłzce/ ktorą gdy ludzie vłtyfzą/ połpolicie [nie] pogánią *PowodPr* 65 (2); iż nie málfz tey modlitwy gdzieby cię nie włpomniano *SkarKaz* 578b (3).

~ Z przymiotnikiem przybierającym sens stopnia najwyższego (1): Niemálfz żadney tak táiemney ich chytróći/ ktoreyby ten oftry Aniełłki rozum nie zábieżał [tj. nawet gdy najtajniej chytrze postępują] *SkarŻyw* 203. ~

Połączenie składniowe orzekające o ilości: nie masz ... wiele = spełniają tylko jedną (1): Jedná tedy ofiárá w Kościele chrześciánłkim/ nie málfz ich wiele *BiałKat* 361.

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” lub jego elipsą (45): *GlabGad* E5; *RejJóz* F6; *SeklKat* Fv; *KromRozm I* F3; *KromRozm III* C2v; Jes(t)li miedzy nami pobożność? Nie masz. *Diar*

34; *LubPs* X2v; *GroicPorz* gg2; *KrowObr* 54; *RejWiz* 164; *OrzList* d4v; *BibRadz* Is 17/14 (2); *OrzRozm* A2v; *BielKron* 435; *Mącz* 84d (2); gdzie nienawiść wrodzona i ełt/ tám wiary niemálf *OrzQuin* Qv (4); *RejPos* 318v; *RejZwierc* 113v; Zgodá y rząd i ełt w Papielstwie/ czego v Heretyków niemálf. *WujJud* Nn7 (5); *WujJudConf* 50v; *CzechRozm* 222v; *SkarJedn* 159 (2); *SkarŻyw* 538; *CzechEpPorz* *4; *ReszPrz* 94; *GórnRozm* G3v; płacej żołnierzom niemasz więc swej wolej dosyc *ActReg* 11; *WujNT* 20 (2); Tám wefelé bez łmutku/ niemálf żadnéy trwogi *SiebRozmysł* L; *PowodPr* 72; *SkarKaz* 157a; *SkarKazSej* 675a (3).

W pytaniu retorycznym z domyslną odpowiedzią twierdzącą (4): *RejZwierc* 260; *ModrzBaz* 34v; A zaż v was nie málf odmiány co dzień? *GórnRozm* I4v (2).

W charakterystycznych połączeniach: nie masz baczenia [na co] (4), bacności (obaczenia) (4), bałwochwalstwa, biegania (2), bojaźni (5), bojaźni bożej (7), boleści (2), braku [= wyróżniania] (14), brania darów, ceremonij, chęci, chorob, chwały (bożej) (3), chytrności, cudow, ćwiczenia (3), degradacyjej, dobrych obyczajow, dobrej wolej, ducha [= oddechu], dufności, działu, egzekucyjej, fortela, frasunkow (2), głupstwa, gniewow, gospodarstwa, grania, grozy (2), grzechu (10), gwałtu (2), hardości, jedności (3), karności (kaźniej) (6), kłopotow, kopania stawow, kradziestwa, krotochwile, krzywdy (2), lenistwa, lutości (2), łakomstwa, łaski (2), łupiestwa, łżywości, męki, miłosierdzia, miłości (9), morderstwa, nabożeństwa [= nabożności], nauk(i) (6), niecnoty, niemierności, nienawiści (2), nieprawości (5), niesprawiedliwości (3), nieumiejętności, niezgody (2), obietnice, obżarstwa (ożrzalstwa) (2), odmiany (5), odprawowania urzędu, odpuszczenia grzechow, odrodzenia, ofiary (2), omyłki, opatrności, opieki, opilstwa, osądzenia, oziębłości, pamiątki (pamięci) (8), panowania, płacenia (płacej) [komu, czego] (4), płaczu, pobożności, pociechy, początku [czego], pokus, poprawy, porady (2), porządku, posłuszeństwa, postanowienia, poswarkow (2), potępienia, potrzeb, poznania bożego, prawdy (17), prawości, prostoty, przedawania (3), przyjaźni (2), przymowek, rady (2), rezolucyjej, rozeznania, rozkazania (przykazania) (6), rozmnożenia bydła, rozpustności, rozsądku [= decyzji] (2), rozterku (2), rządu (5), rzemięsta (2), siekania mięsa, skłonności do grzechow, sporu (3), sprawiedliwości (12), sprawy (4), sprośności, sprzeciwienia, sromu, starości, stateczności (statku, stałości) (6), strachu (3), strażej (3), surowości, szafowania (szafunku) [czego] (3), śmierci (2), troskliwości, trwogi (zatrwożenia) (2), uczciwości, uczynku, uczynku dobrego (2), uprzejmości, usprawiedliwienia, utraty, uznania, walki, wesela (2), wiadomości (4), winy (2), wołania (2), wymianki, względu (4), zabaw, zabijania bydła, zaprzeczenia się, zawiści, zazdrości, zdrady (7), zgody (17), zgorśzenia, złodziejstwa, złości (3), zmazy, (w)zmianki (2), znajomości Boga (bożej) (2), zysku, życzliwości, żywota.

Połączenia: »jeszcze nie masz« (3): *wneth* posła [...] posłaly o ktorim yescze sprawi niemasz. yako do yey M. doyechal *LibLeg* 10/114; *OrzRozm* T4v; *RejZwierc* 88.

»nigdy nie masz« [szyk zmienny] (5): *RejPs* 130; *alye* yvłch trzi lyatha zawłzdi feym w.k.m. fklada. a do thich czalfow nygdi go nyemálfch. *LibLeg* 11/154; *RejWiz* 103; *Mącz* 317a; *Abowiem* ten wiek [młodość] i ełt nařwowolnieyřzy/ nagorřzy/ á nigdy w nim nie málf obaczenia żadnego *RejPos* 223.

»nigdzie(j), nigdzie indzie nie masz« [szyk zmienny] (4:1): *KromRozm III* C2v; *RejWiz* 123; *WujJud* 37; Iż rořkazania Páńńkiego/ y podania Apořtollkiego niemálf nigdziey o tákiey Mřzy. *WujJudConf* 179v; *SkarKaz* 458a.

»nie masz ni troszki« (1): Pátrz ná owy kuropłofzki/ Gdzie nie máłz łtátku ni trołzki *RejZwierc* 231.

»nie masz żadnego« = *non est quisquam a. ullus Vulg; nullus est Mącz* [szyk zmienny] (95): *BierEz* L2; *BielŻyw* 52; *WróbŻołt* 91/16; *RejJóz* F6; *KromRozm I* F3; *BielKom* D2v; *GliczKsiąż* I5v; *GroicPorz* gg2; *KrowObr* 54 (4); Bo wierz mi iż tám [w piekle] nie máłz krotochwile żadney *RejWiz* 159 (4); *Leop 2.Par* 14/11 (3); *OrzList* d4v; *OrzRozm A2v* (3); *BielKron* 203; *GrzegRóżn* H4v; *KwiatKsiąż* O4; *Mącz* 35b (5); *OrzQuin B* (5); *RejAp* 186 (2); *GórnDworz Bb3v* (3); *RejPos* 58v (10); áno ni wiári/ ni łpráwy/ ni nádzieie/ áni żadney łtałości niemáłz *RejZwierc* 167 (3); *BielSpr* 50 (2); *WujJud* 28 (8); *WujJudConf* 15 (3); *BudBib 1.Mach* 7/18 (2); *CzechRozm* 130 (4); *ModrzBaz* 52 (4); *SkarJedn* 74; *SkarŻyw* 538; *NiemObr* 54; *ReszPrz* 28; *ReszHoz* 141; *GórnRozm G2v* (3); *OrzJan* 52; *WujNT* 362 (3); *SarnStat* 1109; *SiebRozmyśl L*; *SkarKaz* 245a (3); iákie nam Kátholikom w tym krolełtwie krzywdy poczynili heretycy. [...] á żadney z nich łpráwiedliwóści nie máłz. *SkarKazSej* 685a.

Frazy: »[komu, czemu] końca (a. skończenia) nie masz« = *nie kończy się* [szyk zmienny] (13): *MetrKor* 46/46 (2); *Praecipitant curae, Yedná praca drugą wyciska/ to yełt pracóm końcá nigdy niemáłz. Mącz* 317a; *RejPos* 318v; *SkarŻyw* 126; Bóg początkiem wżemu/ A początku zás niemáłz/ áni kóncá iemu. *KochPhaen* 1; *GrabowSet K*; *SiebRozmyśl E3*; *PowodPr* 24; *SkarKaz* 351b (2); *CiekPotr* 29; *SkarKazSej* 704b.

»[czemu] końca nie masz« = *nie skończono* (1): widziałem [...] Caułi/ ktore łye między łtronámi przez Sády toczą *per XL annos*, ktorým ielzcie kóncá niemáłz *OrzRozm T4*.

»nic masz miary« = *wykraczają ponad normę, postępują bez umiaru* (5): *RejWiz* 103 (2); Nuż kiedy do dárow/ do vpominkow przydzie/ [...] tám iuż niemáłz żadney miáry *GórnDworz Bb3v*; *GrabowSet K*; *CiekPotr* 29.

»nie masz [jakiego] obyczaju (a. zwyczaju), [czego] w obyczaju (a. we zwyczaju)« = *tak nie postępują* [szyk zmienny] (6:2): wnide do Krolá choćiażci tego zwyczáiu niemáłz [*contra legem Vulg*] *BibRadz Esth* 4/16; *BielKron* 435 (2); Wątrobká młodey gęsi dobra/ gdy iá mlekiem vtuczy: czego v nas w obyczáiu niemáłz. *SienLek* 9; *GórnDworz E3v* (2); Ale niechájac łtárych obyczáiw ktorých iuż w Polłcze niemáłz/ wróćmy łye do dżisiełyżych *KochWr* 29; *WujNT* 615.

»nie masz rozności (a. roznice)« = *nie robi(q) różnic, jednakowo traktuje(-q); non est distantia, non est distinctio Vulg; discrimen habetur nullum Modrz* [szyk zmienny] (12): *KromRozm I* D4v; *GroicPorz* gg2; *Leop 2.Par* 14/11 (2); *Mącz* 84d; *RejPos* 300; *BielSpr* 50; W ten czás niemáłz żadney rozności miedzy przyjácielem y nieprzyjácielem/ miedzy żoną y łiołtrą. *ModrzBaz* 52; *SkarJedn* 74; *ReszPrz* 28; *OrzJan* 52; *WnjNT Col* 3 arg.

»nie masz rozności [= różnicy zdań]« = *controversia nulla est Mącz* [szyk zmienny] (2): *Mącz* [489]a; A z Książęciem Bolełławem gránice iáko piérwéy łą vczynioné/ o ktorých niemáłz różności żadney *SarnStat* 1109.

»słowa [o czym] nie masz« = *nie nie powiedziano* (1): Nie myśłá w Wárfzáwie nic o dżwignieniu/ łłowá tám o tym niemáłz żadnego. *OrzQuin B*.

»na żadnym świecie nie masz« (1): łnadż ná żadnym łwiecie nie máłz tey łprofnóści/ By ták wolno dotykać Páńłkiey wielmożności. *RejZwierc* 250.

»wątpliwości (a. wątpienia) nie masz« = *nikt nie wątpi* (13): Siłác przed tym w Kościele Powłzechnym rzeczy wątpliwych było/ o których teraz żadne⁸⁰ wątpienia niemáź. *WujJud* 28 (3); *WujJudConf* 41v; *CzechRozm* 130; *CzechEp* 371 (3).

»nie masz na ziemi« = *non est in terra PolAnt* (3): *BibRadz Os* 4/1; *KochPs* 17; Nie máź znáiomóści Bożey ná ziemi. *SkarKaz* 352a.

»nie masz znaku [czego]« = *ktoś nie robi czegoś wcale, w najmniejszym stopniu* (1): iż v was niemáź żadnego znáku chrześcijánfkiey miłóści. *ReszHoz* 141.

a. *Z odcieniem potencjalnym lub postulatycznym 'nie można a. ktoś nie może, nie trzeba, nie powinien tego robić' (ze względu na okoliczności lub zakaz) (137)*: W tychćiem rzeczách niemáź zgody/ Ktore łą rowney vrody *BierEz* I2; *RejKup* c4v; *MurzNT* 51; *KrowObr* 53v (2); *GrzegRóżn* K; *Prot* D2; Rołmiał fie temu p. Kriłki j rzekł. Ná to niemáź odpowiedzi. *GórnDworz* L17v; *BiałKat* 163v; Oko moie płynie/ a nie vřpokaia fię/ niemáź też odpoczynienia [*quod non esset requies*]. *BudBib Thren* 3/49 (2); *BudNT 1.Cor* 9/16; *KochTr* 9; *KochFr* 132; weřpółek wřzyłcy nagle vmieráią/ odwłoki nie máź. *ArtKanc* R17; *GostGosp* 128; *GrabowSet* Rv; *WujNT* 773; *PowodPr* 69; *GosłCast* 24.

Z określeniem potencjalnego podmiotu działającego [w tym: komu (11), w kim (8), z przydawką dzierzawczą (5), czemu (czyjemu) (2), przy kim (2)] (28): Nie dufaycie [...] w finoeh ludzkich w kthorich niemáź zbawienia [*in quibus non est salus*]. (*koment*) Abowiem oni nikogo nie mogą zbawić. (-) *WróbŻółt* 145/3; *Leop Ps* 145/3 (4); Drogi onym do mnie niemáź/ doleć mię niemogą *OrzList* d3; *BielKron* 81v; *OrzQuin* A4; *GórnDworz* 17; *RejPos* 124; *GrzegŚm* 3; *RejZwierc* 90v (2); *WujJud* 112 (2); Niemáź zařług żadnych ludzkich. *WujJudConf* 114; Niemáź pokoieu [...] niezbożnikom [*Non est pax ... impiis*] *BudBib Is* 57/20 (3); *BudNT Act* 8/20[21]; *SkarJedn* 385 (2); *KochPs* 55; *ArtKanc* K2v (2); *WujNT Act* 4/12 (3).

Z okolicznikiem miejsca (10): thám nie máź áni wyfcia ááni wefcia pocżawřzy od wřchodu flońcá až do zachodu gdzieby ktho miał do nich wnidz álbo oni thám ftąd wynidz *HistAl* M3v; *RejPos* 89 (2); *RejZwierc* 198; *ReszPrz* 40; *KochFrag* 14; Bo w piekle niemáź odkupienia. *WysKaz* 36. Cf »na ziemi nie masz«.

Z okolicznikiem czasu (5): pořmierczy miemazczy [!] zadney rořkolřzy *SeklKat* R2v; *BudBib Eccle* 8/8; *SkarŻyw* 120 Cf »nigdy nie masz«.

Z okolicznikiem akcosoryjnym [w tej sytuacji nie można, nie trzeba tego robić] (11): A gdzie kto kolwiek na mniey od cznoty odkroczy Tam więcz iuż nic ne máź wiary [tj. *nie można mu wierzyć*] *RejJóz* E5; *MurzHist* R4; *KrowObr* 112v (3); *Leop Hebr* 10/18; *Mącz* 156d; *RejPos* 124; *RejZwierc* 82v (2); *WysKaz* 7.

Połączenia składniowe orzekające o wyłáczności (16):

Wyłáczność dotyczy określonej możliwości 'tylko to można zrobić': nie masz jedno [w tym formy podmiotu logicznego: G sb z przy dawką zaimkową (inszego (a. innego, a. inakszego)) (5), (żadnej) inszej (2); cum inf (3), kto, co (2), aby (1)] (7): *MurzHist* C2; *GórnDworz* L13v; *RejPos* 124; Abowiem iuż inřzey nádźieie niemáź/ Kryřtułowi łámemu tę chwálę muřimy oddáwác *WujJudConf* 72; Iż w kościele BOżym/ żadney zwierzchniey widomey ofiáry nie máź/ iedno modlitwá *ReszPrz* 40; *OrzJan* 121; Bo nie máź inney pierwřzey pomocy iedno wierzyć w Chryřtułá *SkarKaz* 348a.

Wyłączność dotyczy okoliczności, w których można coś zrobić, osiągnąć itp. [w tym formy podmiotu logicznego: *G sb bez przydawki zaimkowej* (8), *G sb z przydawką „takiego”* (1)] (9):

~ *nie masz ... jedno w czym* (3): *WróbŻołt V8v*; *KrowObr A3*; *Bo żywotá nie máłz/ iedno w łpolnym ćiele przy włzytkich. SkarKazSej 676b.*

nie masz ... okrom, oprócz czego (2:1): ponieważ okrom iedności kościelney zbawienia niemáłz *SkarJedn 158*; *WujNT 678 marg* (2).

Z domyślną okolicznością wyłączną: *tylko w tych okolicznościach, o jakich mowa* (3): *KrowObr 213*; *W tobie nádzieię śwá/ mam vtwierdzoná Z inąd nie máłz podpory Przeciw łupieżcy GrabowSet E2*; *WujNT Act 4/12.* ~

Połączenie składniowe zawierające przymiotnik w comp przybierające sens stopnia najwyższego: *nie masz ... jako gdy* (1): przedźego zginienia niemáłz, iáko gdy rozerwánié prze niezgodę [...] ná Rzeczpołolitá przychodzi. *SarnStat 121.*

Połączenie składniowe ze zdaniem podrzędnym nie zaprzeczonym, które przybiera sens zdania pojedynczego zaprzeczonego; z zaimkiem „taki” ‘nawet największe nie mogą tego działać’ (1): iż nie máłz tákich odpowiedzi wielkich álbo ftráchow v Grekow/ ktoreby mię od Paryłá odśtrárzyły. *BielKron 57.*

W pytaniu retorycznym z domyślną odpowiedzią twierdzącą (1): *Aza niemáłz pomocy moiey we mnie BudBib Iob 6/13.*

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (5): gdzie iest odpusztzenie/ tá m iuż niemáłz więcey offiáry zá grzech *KrowObr 190* (2); *Leop Hebr 10/18*; *A więc tedy żadnych niemáłz załg śwıętych ludźi? Y owłzem łá WujJud 112*; *WujNT Hebr 10/18.*

W charakterystycznych połączeniach: *nie masz appellacyjej, biegu* (2), *bojaźni, dogadywania* [= domysłu], *drogi, dziwu, korzyści, miru, nauki, obrażenia, obrony, ochłody (ochłodzenia)* (2), *odkupienia* (2), *odmowy, odpoczynku (odpoczyniema)* (2), *odpowiedzi* (2), *odpuszczenia grzechow (grzechom)* (4), *odwłoki, ofiary* (8), *panowania, pochwały, podpory, pokoju* (3), *pokuty, pomocy* (3), *pożytkow, przemożenia (przemóżności)* (2), *przygany* (2), *przymierza, przystępu* (2), *rady* (2), *ratunku* (4), *roboty, rozkoszy, sporu (spory)* (3), *strachu, śmiechu, trwogi, usprawiedliwienia, uzdrowienia, walki, weścia, wiary* (2), *wspomożenia, wymowki, wyścia, zabawki, zabiegania, zasługi* (3), *zbawienia (wybawienia)* (9), *zginienia, zgody, żywota.*

Połączenia: »nigdy nie masz« (2): w kthorym [jeziorze] nigdy żadnego ochłodzenia nie małz. *RejPos 89* (2).

»nie masz żadnego« = *nullus est Modrz* [szyk zmienny] (49): *BielŻyw 119*; *GlabGad F5*; *SeklKat R2v*; *KromRozm III M7*; tákie ich [świádków] świádectwo bywa waźne/ á żadney odmowy niemáłz przeciw niemu. *GroicPorz x4*; *KrowObr 112v* (3); *BielKron 59v*; *GrzegRóżn B*; *Constat de hac re, Niemałz żadney łpory o ty rzeczy. Mącz 418b* (5); *OrzQuin A4* (2); *Prot D*; *RejAp 42*; około trefney powieści náuki żadney niemáłz *GórnDworz N8* (3); iuż po łmierci żadney nádzyeie/ áni żadnego rátkunku/ áni przeftrzeżenia możemy łie nie nádzyewáć. *Bo pewnie żadnego nie máłz RejPos 162* (8); *GrzegŚm 3*; *KuczbKat 230*; *RejZwierc 82v* (4); *WujJud 112* (2); *WujJudConf 114*; *CzechRozm 22* (2);

ModrzBaz 90; *ReszPrz* 40; *ReszHoz* 120; *GórnRozm* G3v; *OrzJan* 121; Nie máłz przygány żadney w tym nabożeństwie. *LatHar* 511 *marg*; *WysKaz* 33; *PowodPr* 79.

Przysłowia: co wcas to s nas á co násbyt tám łmiechu y biełiády niemáłz. *Mqcz* 156d.

Iż przeciwko prawdzie wymówki nie máłz. *RejZwierc* 44.

Frazy: »nadzieje nie masz« = *nie można mieć nadziei*; *desperatur Modrz* [szyk zmienny] (23): nie przydzieli k łobie on zachwyczony do cztherzech y do dwudzieftu godzin iuż daley niemáłz żadney nadzieie žiwota. *GlabGad* F5; *RejKup* c4; *BielKron* 59v; *Mqcz* 306b; *OrzQuin* M4v; *Prot* D; *GórnDworz* R7v; *RejPos* 124; *KuczbKat* 230; *RejZwierc* 198; *WujJudConf* 72; *CzechRozm* 258v; *KarnNap* C3; *ModrzBaz* 87v; *KochTr* 8 (2); *KochFr* 58; *ReszHoz* 120; *KochPieś* 37; *ArtKanc* K2v; tu nádzieie nie máłz żeby iáki nádziwnieyfzy przypadek tę Rzeczpołpolitą rátowác mogł. *GórnRozm* K3v; *ZawJeft* 46; *OrzJan* 121.

»wątpliwości (a. wątpienia) nie masz« = *nie można wątpić* (15): *KromRozm III* M7; *RejAp* 42; *GórnDworz* Aa7v; A iż Bog łam ieft Pánem ná niebie y ná źiemii/ o tym wątpiwości niemáłz *CzechRozm* 123 (4); *KochTr* 23; *CzechEp* 93; NIemáłz/ y po drugi raz niemáłz wątpiwości/ Zeby cnotá miáła być kiedy bez zazdrości *KochPieś* 44; *GórnRozm* G3v; *RybGęśli* D3v (2); *WysKaz* 33.

»wymowki nie masz« (6): *BielŻyw* 119; *GórnDworz* 17; *RejPos* 335v; *RejZwierc* 44; Wymowki nie máłz/ gdy przyiaćiel prośi. *KochOdpr* A4; *SkarŻyw* 36.

»(na niebie i) na ziemi nie masz« [szyk zmienny] (3): wlpomniawfzy iż ná ziemi iuż żadnego rátunku nie máłz/ bił pierśi łwoie/ wyznawájąc iż pierśi á fercze złe á vporne iego [...] záwiodło go w grzech *RejPos* 202v (2); *CzechEp* 294.

3. *Nie dzieje się, nie zachodzi, nie trwa, nie występuje (dotyczy sytuacji zewnętrznej, w której uczestniczy się niezależnie od swojej woli); non est PolAnt* [w tym: czego (86)] (87) : *RejJóz* N4; *KrowObr* C4; *Leop* 1.Reg 20/22; Ieśli Kościoł blifko á nie máłz złego powietrza/ przed iną łpráwą łmzey łuchay *SienLek* 12; *BudBib Ier* 6/14; *ModrzBaz* 51v; dziwuię fię iż iefzcze czego gorłzego nie máž. *SkarJedn* 342; *WisznTr* 7; *ActReg* 155; *SkarKaz* 634b.

nie masz komu (1): słužebnicy twey [...] niemáłz niedoťátku ná żadną rzecz [tuae ancillae ... non est defectus omnis rei]. *BudBib Iudic* 19/19.

Z okolicznikiem miejsca (38): *RejPs* 84; *DiarDop* 109; *GroicPorz* z4; *KrowObr* 54; *RejWiz* 151; *OrzRozm* L2v; dniá áni łwiátlá żadnego v nich nie máłz iedno noc przez cále trzy miefiące *BielKron* 295; *OrzQuin* Qv (6); *RejAp* 187 *marg* (2); *RejPos* 352v; Gdi dełzcz widzi nie dáleko w łuchy czás/ á v niego go nie máłz tedy łáie. *RejZwierc* 57; *SkarŻyw* 127; *ArtKanc* B12v; W żadney źiemii tego nie máłz/ żeby kto dla długow wywołáncem bydź miáł *GórnRozm* I3 (7); że nic nie ieft łzczęłliwego y miłego gdzie nie máłz wolności. *Phil* F; *LatHar* 578 (8); *SkarKaz* 245a (2). Cf »na łwiecie nie masz«.

Z okolicznikiem czasu (7): *GlabGad* B6v; poniewaž teraz woyny nie máłz *GórnDworz* D6v; *CzechRozm* 182v (2). Cf »nigdy nie masz«.

Z okolicznikiem akcesoryjnym [= w tej sytuacji] (16): *WróbŻołt* V8v; *Mqcz* 137a; *OrzQuin* G2 *marg* (2); *RejPos* 313; *RejZwierc* 212; *BielSpr* 9v; *ModrzBaz* 63; NIemáłz niedoťátku gdzie pan w vczćiwości. *KochPs* 47; *GórnRozm* B3 (4); *GrabowSet* N2; *WujNT* 754; *PowodPr* 63.

Połączenia skłádniowe orzekające o wyláczności (4):

Wyłączność dotyczy podmiotu 'tylko to się dzieje': nie masz ... jedno [forma podmiotu logicznego: nie innego a. inszego] (2): v nas gdy ktho przyślyęgąc ma/ nic innego niemálfz/ iedno Prokurator fpyta/ może klęknać? może. Może dwa pálcá położyć? może. *GroicPorz* z4; *ActReg* 48.

Wyłączność dotyczy miejsca 'tylko tam się to dzieje': nie masz ... jedno [forma podmiotu logicznego: G sb z przydawką „takiego, tego”; zawsze z „(nigdzie) indzie”] (2): *WróbŻółt* V8v; nigdzie nienaydziefz/ áby Krol ná gádle álbo ná fátaku żadnego poddánego fwego kárác niemogł [...]: A iż tych rzeczy nigdzie indzie iedno w Polfcze niemálfz/ łatwi dowod *OrzRozm* L2v.

Połączenia składniowe ze zdaniem podrzędnym zaprzeczonym, które przybierają sens zdania twierdzącego 'wszystko, co się dzieje' (2): Nie málfz v nas nic z kálki Bożey/ czegoby nie chwalić *GórnRozm* D2.

~ Z przymiotnikiem („tak” + posit) przybierającym sens stopnia najwyższego 'wszystko, nawet najgorsze' (1): Ze nie málfz nic ták złego/ co fład [z opilstwa] nie pochodzi. *RejZwierz* 142v. ~

Połączenie składniowe ze zdaniem podrzędnym nie zaprzeczonym, które przybiera sens zdania pojedynczego zaprzeczonego (1): Nędze tam [w niebie] żadney nie málfz/ ktoraby miłościárdzia potrzebowałá. *SkarKaz* 637b.

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „by(wa)ć” lub jego elipsą (14): iż ná fwiecie fą drugie kráiny/ Co tám w nich záváždy ciepłó/ nie málfz nigdy zimy. *RejWiz* 151; *BibRadz Ioann* 7/6; poty nam folguiecie poki potrzebá bywa/ á gdy potrzeby nie málfz/ tedy nas fadzacie *BielKron* 108 (2); *OrzQuin* G2v (3); *RejZwierz* 212; *SkarŻyw* 127; Gdzie nie málfz rzádu [= porzqdku] fprawiedliwóść tám bydź nie może. *GórnRozm* Kv marg (4); *WujNT* 754.

W charakterystycznych połączeniach: nie masz błogosławieństwa, chłódów, ciężkości, deszczu, dnia (2), głodu, gorąca, nawalności, nędze, nic złego (3), niebezpieczeństwa (2), niedostatku (3), niewolej, nocy (2), nowin, pokoju (5), potrzeby (2), przekazy (przekazki) [czemu] (2), przeszkody [w czym], przymierza (2), roztargnienia cnot, rzádu [= porzqdku] (2), skończenia świata, smrodów, swobody (2), szkody, światła (światłości) (2), wojny (2), wolności (5), zimna, zimy (2), złego powietrza, znojów, zwierchności (2).

Połączenia: »jeszcze nie masz« (6): *CzechRozm* 108 (5); ponieważ Antychrifł nie ma przyść aż práwie przed fkończeniem światá: á te^{go} fkończenia iefzczę nie málfz *CzechEp* 349.

»nigdy nie masz« [szyk zmienny] (3): do fwiętey chwały twoiey wktorey iulfz zadney przekaski ani zadnego niebefpieczeńftwa nigdy niemálfz. *RejPs* 84; *RejWiz* 151; *RejAp* Ee2v.

»żadnego nie masz« = *nullus est Mqcz* [szyk zmienny] (12): *FalZioł* IV 41a; *RejPs* 84; *BielKron* 295; *Mqcz* 511a; *OrzQuin* S4; *ModrzBaz* 63; *GórnRozm* M3v; Acz nowin zadnych od wm niemasz *ActReg* 154; *OrzJan* 39; *SkarKaz* 245a (2); błogofławieństwá żadnego z wálznych rad y feymów nie málfz. *SkarKazSej* 660a.

Frazy, »jeszcze nie masz [czyjego] czasu« (1): Iefzczęć niemálfz mego czáfu [*tempus meum nondum adest*]/ lecz czás wálfz záváždy iefł pógotowiu. *BibRadz Ioann* 7/6.

»nie masz nic« = *nic się nie dzieje; friget Mqcz* [szyk zmienny] (3): *BielKron* 229; *Mqcz* 137a; dawno nam groźicie/ á nic nie málfz chwałá Bogu. *SkarKazSej* 706b.

»pożytku nie masz« = *nulla utilitas est* *Mącz* [szyk zmienny] (6): *Titimalus iefth riba* [...] / z niey pożytku nie maż żadne⁸⁰ *FalZioł* IV 40a; *WróbŻółt* V8v; *BielKron* 334v; *Mącz* 511a; *SkarŻyw* 250; *SkarKaz* 422b.

»na świecie nie masz« (1): téy fwobody iż w Księctwie głównym żadnym ná świecie z nături fwey niemáż/ áni być żadną miarą może *OrzQuin* Qv.

a. O odległości czasowej 'tyle czasu temu' (2) :

Połączenie składniowe w znaczeniu 'tyle i nie więcej': nie masz dalej (a. więcej) jako ... (jedno) (2): ze nie masz dalej iako *Tęnczyn* zalożono 250 lat *ActReg* 73; iż nie máż więcej dni iedno dwánaście/ iákóm ia przyżedł [*non plus sunt mihi dies quam duodecim, ex quo ascendi*] do Ieruzálem *WujNT Act* 24/11.

4. *Ktoś nie posiada, nie rozporządza czymś; non est (non sunt) Vulg, PolAnt; non extat JanStat [w tym: kogo, czego (69)] (72) :* *Vřrzawřzy áno wołow niemáż:* Dopiero prawie iáł plákác *BierEz* G4v; *OpecŻyw* 154; *HistJóz* E2v; *RejRozpr* I4v; prze to sług nie masz, [...] robotnikow ku sprawowaniu robot, ku żywności ziemskiej nie masz *Diar* 72; *Ołtátni ftopieñ ieft więźienie Perfony* gdy niemáż *Imienia áni ruchomego áni ftoiącego GroicPorz* dd; iadłby co/ áno nie máż ognia *RejWiz* 72 (5); *Leop Gen* 47/4 (2); báby gdy *Lnu* nie máż/ niech *Konopie* przędą. *RejFig* Ee4 (2); *RejZwierz* 19; Gdzie nie máż dREW [*Cum non fuerint ligna*] zgálnie ogieñ *BibRadz Prov* 26/20; *BielKron* 327v; *BielSat* D4; *BudBib Prov* 14/4 (2); *Boday* zdrowi y zábki iedli kiedy im zdrowe/ á mięła niemáż. *SkarJedn* 238; *Oczko* 38; *Iefli* pieniędzy niemáż/ v ludzi doftámem *PudłFr* 9; *ArtKanc* K14 (2); *BielRozm* 31; *ActReg* 86; *GostGosp* 124; *SarnStat* 178 (2); *PowodPr* 76; *SkarKaz*)(3; *SkarKazSej* 705a (2).

Bez podmiotu logicznego = ktoś jest ubogi, bez żadnych środków (3): *RejWiz* 72; *Zkądże wzięć/* kiedy niemáż wřzytko fie wydało W *Krákowie WyprPl* C2v; *Gdy ieft co wzięć z poborow/ y dochodow* pólpolitych: to nařmácznieyfza *kradzież/* o którą fię y karánia żadnego bać nie potrzebá. A gdy co dla dobrego pólpolitego vczynić: wnet ciężko y trudno/ y nie máż. *SkarKazSej* 705a.

Z określeniem posiadacza [w tym: u kogo (3), w kim (1) przy kim (1)] (5): yz przy syenkv nyemasz nycz bo ti rzeczy ktorich bil mało ssobą przyniołł *Ikřziczky mv* bil odebrał *LibLeg* 11/49v; *RejJóz* B8; *GórnTroas* 65; *PowodPr* 82; iż tak wiele nie tylo v *krolá/ ále* y *Monárchy* świata wřzyłtkiego bogáctwa nie máż *SkarKazSej* 670b.

Z okolicznikiem miejsca (13): *LudWieś* B5; iákoby myř w domu gdzie *kotow* łownych ábo *łápek* nie máż *HistAl* C3v; *Leop Prov* 14/4; *GostGosp* 112 (2); gdzie włók niemáż/ *tám* vřząd *mieyfki* pewnym ořobam to zléci/ áby *konie* ku téy potrzebie ná *naiem* chowáli *SarnStat* 973 (3). Cf »w domu nie masz«, »nie masz nic na grzbiecie«.

Połączenia składniowe orzekające o wyłączności 'ktoś ma tylko to' [forma podmiotu logicznego: nic] (2):

~ *nie masz ... jedno co (1):* ná *drugiey* řtronie/ řtali *mężowie* piękni [...] / řzukáiąc co by ná *drugá* řtronę wagi/ ná *przewáżenie* grzechów *położć* mieli. Y *rzecze* ieden: nie máż nic/ iedno *chleb* co *dziś* *trzeći* dzień dał *SkarŻyw* 98.

nie masz ... okrom (1): okrom co *ziemy/ řpijemy/ á* *przeřtroiemy/* niemáż nic *PowodPr* 25. ~

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (2): iefli którego z tych źiół [...] nie doftanie/ máło fye o to fráłowác: niemáfz li wżyftkich niech będzie połowicá *Oczko* 33; *SarnStat* 973.

W charakterystycznych połączeniach: *nie masz bogactwa, chleba, domow* (2), *drew, gotowizny* (3), *imienia* [= *majątku*], *jagod, kaczek, lekarstwa, lnu, mięsa, naczynia* [= *narzędzi*], *odzienia, ognia, pastwy, pieniędzy* (4), *plew, pszenice, robotnikow, rury, sług(i)* (2), *strawy, wina, włok* (3), *wołow* (3), *ziem, żeńcow*.

Frazy: »w domu (a. doma) nie masz« (4): *niefromotá ieft rzeczy potrzebney* [...] / *ktorey domá nie máfz od fąśiádá prośić*. *OrzRozm* T4; *bo wdому moiem niemáfz* [*in domo mea non est*] *chlebá/ nie máfz też odzienia* *BudBib Is* 3/7; *SkarKaz* 457b.

»nie masz nic« = *ktoś jest ubogi* (2): *Bo Koleryk wnet z myflą fwą wzgorę wyleći/ wnet chce być hetmánem/ á choć nic nie máfz przedfię fie fobie panem zda*. *RejZwierc* 3v (2).

»nie masz nic na grzbiecie« = *ktoś nie ma się w co ubrać* (1): *Wfzytko lecie przepijecie/ Zimie nie máfz nic ná grzbiecie*. *RejZwierc* 234v.

a. *Ktoś nie posiada jakiegoś krewnego lub innej bliskiej osoby* (10) : *gdy niemáfz towarzyfza/ więcz fobie fám náfmieźyć* *RejJóz* C5; *gdy Synow y Rodźicow/ y innych krewnych ná doł y wzgorę idących niemáfz: thedy fpadek przychodźi ná pobocznie perfony* *GroicPorz* ff4v (6); *Widáfz więc fzarpánieę gdzye nie máfz potomká* *RejWiz* 58v; *GrabPospR* M3.

Polączenie: »nigdziej nie masz« (1): *Ale nigdźiéy przyiaćielá Niémáfz/ coby nam powiedźiał/ Iefli iuż vmárłéy plákác* *Krolowéy mamy KochFrag* 46.

5. *Ktoś a. coś nie odznacza się czymś, nie posiada jakiejś cechy; non est Vulg, PolAnt* [zwykle z rzeczownikiem, od którego można utworzyć przymiotnik] [*w tym: czego* (110)] (111) : *RejWiz* 15v (2); *ktorzy fobie náukę przypifuią/ áno iey niemáfz* *GórnDworz* G5v; *Pátrz co ieft człowiek gdy nie máfz ftałości* *RejZwierc* 212v; *BudBib Ps* 68/2[3]; *PaprpPan* Z4.

Z określeniem nosiciela cechy [*w tym: w kim, w czym* (50), *w czym czyim* (14), „gdzie” (10), „tam” (6), *u kogo* (4), „tu” (4), *na kim* (1)] (89): *Coźci po tákiey podobie/ Kiedy niemáfz mozgu w tobie*. *BierEz* I (3); *PatKaz* I 8; *PatKaz* II 21v; *tak iż w vczynekach iego* [*Boga*] *niedoftatku żadne⁸⁰ ani zbytku niemáfz*. *GlabGad* L7v (3); *BierRozm* 12; *WróbŻółt* 31/9 (4); *RejPs* 58v; *RejKup* dd5v; *KromRozm* II fv; *Ná tymeś był ftánał/ vkazawfły porządek ápoftolłki kołcyołowi zoftáwyony/ iż gdzye go nie máfz/ tám nye yeft kołcyoł boży*. *KromRozm* III L4; *BielKom* B3; *LubPs* K3v; *KrowObr* 54; *RejWiz* 111; *niemáfz zdrowia w ćiele moim* [*non est sanitas in carne mea*]. *Leop Ps* 37/8 (4); *OrzList* e4v; *RejZwierc* 84v; *BibRadz* 2.Tim 2/23; *OrzRozm* K3v (4); *BielKron* 93v; *OrzQuin* T3 (2); *Prot* Cv; *SarnUzn* B4; *Miły boże/ tho tu áni vrody/ áni gładkości/ áni rozumu/ áni obyczáiw/ áni godności niemáfz nic nád ludzie/ á przedfię diabelłkie fzczeńcie ma/ iż go wżythki białogłowy miłuią*. *GórnDworz* Cc8 (6); *RejZwierc* 52v (5); *fenfu práwego w tych fłowiech niemáfz*. *WujJud* 235 (3); *BudBib Cant* 4/7 (3); *CzechRozm* 17 (4); *Nie máfz tám y zá fzeląg pychy v żadnego* *PaprpPan* B3v (3); *ModrzBaz* 19 (2); *SkarJedn* 346; *KochPs* 55; *SkarŻyw* 126; *KochDz* 105 (2); *KochSob* 69; *zewfząd ono* [*nasze prawo*] *chwálebne ieft/ y nie máfz w nim lábiryntu*. *GórnRozm* D4v; *Phil* H4; *GórnTroas* 52; *GrabowSet* E4 (2); *OrzJan* 31; *LatHar* 162 (3); *WujNT Ioann* 11/10 (2); *SkarKaz* 160b (5); *SkarKazSej* 695a marg.

Połączenie składniowe orzekające o wyłączności: nie masz w kim, jedno w kim = tylko ten drugi tym się odznacza (1): Więc godności w inych ludziach niemáź iedno w Żołnierzu á w Mówcy? *OrzRozm Q2v.*

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (11): *KromRozm II fv; RejWiz 111; Leop Eccli 21/15; OrzRozm Q;* bo w thych dwu mowach [greckiej i łacińskiej] kłzykánia niemáź/ ábo bárzo máło/ á ielt coś okrągłego *GórnDworz F7 (3); WujJud 186;* choćiaź fie zda ludziom zápamiętáłym/ żeby w náźnym nowym Teštámenćie/ w tych łłowach niezgodá była/ żadney niemáź? *CzechRozm 147v; PaprPan O3v.*

W pytaniu retorycznym z domyślną odpowiedzią twierdzącą (1): Aza niemáź wemnie síły wybáwiáć [an non est in me potentia ad eruendum]? *BudBib Is 50/2.*

W charakterystycznych połączeniach: [o ludziach, Bogu i istotach żywych] nie masz chciwości, ciepła, cnoty (5), godności (4), hardości, makuly niechędogości, męstwa, mozgu, nauk(i) (4), niepoczciwości, niesprawiedliwości, obłudności, ostrożności, poczciwości, przymiotow, przypadku (przypadłości) [= cechy] (2), przysady [= wady a. cech nabytych] (3), pychy, rozumu (ducha rozumu) (6), sławy, stałości, tłustości, wady, zapalczywości, zdrowia (12); [o rzeczach] nie masz dna, ([jakiego]) smaku (2), światłości (światła) (3), wady; [o słowach] nie masz labiryntu, niezgody (2), obłudności, sensu, tajemnice; [o abstraktach] nie masz bałamuctwa, niedostatku (2), pokoju, prawdy (2), przeciwności (przeciwieństwa) (2), świętości, tajemnice, zaburzenia, zacności, zbytku.

Połączenia: »ni kęsa nie masz« (1): ni kęfá we mnie mocy niemáź [*nec modica est in me virtus*] *Leop 4.Esdr 12/5.*

»namniejszego nie masz« (1): Zadna [religia] tákich praw nie ma [...] / w ktorzych namnieyźzey przygány/ nieśpráwiedliwości y niepoczćiwości nie máź/ iáko tá náźzá. *SkarKaz 277a.*

»nie masz ni trochy« (1): Niemaś wniem cznoty nj trochy *RejKup dd5v.*

»żadnego nie masz« = non est ullus Vulg [szyk zmienny] (22): *PatKaz II 21v;* ale w ribich [jajcach] żadnego ciepła niemáź *GlabGad H7 (2); RejPs 58v; KromRozm II fv; OrzRozm K3v (2); OrzQuin T3 (2); GórnDworz Ff6v; RejPosWiecz³ 96v; RejZwierc 52v (2); WujJud 186;* iż fie rzeczy tey [...] zda być coś przeciwnego: tedy to wiedz iż żadnego włáfnego przeciwieńtwa niemáź. *CzechRozm 214 (3); PaprPan Ev; SkarŻyw 126; WujNT 1.Ioann 1/5; SkarKaz 204b (2).*

Frazy: »nie masz czoła« (1): Wedle stárey przypowieści ták mowią/ że v onych niemáź czoła [frons periisse dicitur illis]/ w ktorzych wtyd zágásł. *ModrzBaz 51.*

»ani początku, ani końca nie masz« = coś jest bez sensu (1): Nec caput est nec pes, Wfzićko fie weśpołek pomiełzało/ Ani początku áni końcá niemáź. *Mącz 37c.*

»nie masz siły, władzej, mocy« = ktoś nie może czegoś uczynić; non est potentia, non est virtus PolAnt [szyk zmienny] (5:2:1): ktorzy álbo powiádáią że [odpusty] fą niepożyteczne/ álbo że niemáź w Kościele mocy ich podawánia. *WujJud 92; BudBib 4.Reg 19/3 (2); Oczko 13v; KochFr 118;* iáko w dymie oczy ludzkie bywáią zácmmione [...] / ták iż władzey do widzenia tych rzeczy kthore przed námi bywáią nie máź *Phil I; GórnTroas 45; GrabowSet S3v.*

a. O objawach chorobowych (6) : káždému ztych[białej głowie i otrokowi] dobrze fye przypátrzywłzy/ iefli gorączki niemáź *Oczko 22v (2).*

Z określeniem podmiotu objętego chorobą (1): Gdy częŝto kurcz miewa/ gdy ŝie iedzey brzydzi/ gdy puls prętki bywa á mdły. Thy znamiona gdy będą w brzemiesney/ albo v rodzączey. Iawny znak ieŝt iŝe ona/ trudno ma zoŝtać. [...] Ale w ktorey żadnego tego znamienia niemáŝ, Ieŝth dobra nadzieia ŝe [...] czała á zdrowa zoŝtanie. *FalZioł* V 32v.

W róŝnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (2): nie tego dnia ma być brano to lekarŝtwo kiedy ieŝt febra/ ale kiedy iey niemáŝ. *FalZioł* III 15c; *Oezko* 31.

Połączenie: »nie masz żadnego« [szyk zmienny] (2): *FalZioł* V 32v; tákci ŝie to podobno zámieŝzało w głowie/ y mnimalŝ ábyŝ nie widział. A biedáŝ mie/ odpowiedział im ná to/ Niemáŝći tu żadnego zámieŝzania/ ále ia zgoła kęs naymnieyŝy nie widzę *GórnDworz* T3.

6. *Jest nieobecny, nie znajduje się tam, lecz jest w tej chwili gdzie indziej; non est Vulg, Pol Ant, Mącz, Modrz; abest Mącz; non adest Modrz [w tym: z okolicznikiem miejsca (99); kogo (138)] (144)* : mayá przyŝyŝacz [...] yŝe thakye go zlodzyeya wymyenu ych rządow a dogładanya nyemałch. *MetrKor* 34/134v (3); *HistJóz* A2v (2); poslal thv byl na weŝzelye posla, goncza, opowyedayancz ysz poŝzel vyelky yedzie, awđdy go nyemałch. *LibLeg* 7/98 (4); *RejKup* p6v; *Diar* 26; oględnáwłŝy ŝie tám y lám/ gdy obaczył ŝe niemáŝ przy tym niko⁸⁰ [nullum adesse vidisset]/ zábiwłŝy Egyptczyká zágrzebl go w pialku. *Leop Ex* 2/12 (2); *RejZwierc* 105; *BibRadz Matth* 28/6; Si quis requirit a te cur Romae non sum, Yeŝlicie kto ŝpyta/ czemu mie w Rzymie niemáŝ. *Mącz* 337a (2); *OrzQuin* Z2v; kiedy ia cudze pińanie czytam/ tám gdiŝ niemáŝ tego kto pińał/ trudno mam wiedzieć/ co to ieŝt *GórnDworz* F3 (3); *RejPos* 38v; ácz káplaná nie máłŝ/ bo przyyđŝ tu nie mógl *BiałKat* 326 (2); Wyŝzedł tydzień Damána nie máłŝ *RejZwierc* 92v (2); *WujJudConf* 124v (2); *BudBib* b2v (2); Iezuła ŝzukaćie Názaráńskiego vkrzyŝowánego/ włtał/ niemáŝ go tu [non est hic] *BudNT Mar* 16/6; *CzechRozm* 193; Ci [Tatarzy] ilekroć czuiá ŝe náŝzych ŝołnierzow ná ukráine [!] niemáŝ [sentiant neminem militum nostrum in stationibus adesse]/ wnet przypadáią *ModrzBaz* 119v (2); *SkarJedn* 239; *SkarŻyw* 328 (2); *MWilKHist* H (2); *CzechEp* 195; *WujNT Matth* 28/6 (3); O pozywaniu tych których w ziemi niemáŝ. *SarnStat* 756 (2); *SkarKaz* 158a (2); *CiekPotr* 10; *SapEpit* Bv.

Z okolicznikiem czasu (10): *LibLeg* 11/48; *GroicPorz* hh4; *Leop* 3.Reg 22/17; *UstPraw* Cv; *RejZwierc* 39; Iáko by Słóńce záŝzło kiedy niemáŝ ćiebie *KochFr* 72; *ActReg* 142; *WujNT* 556; *SarnStat* 322 (2).

Połączenia składniowe orzekające o ilości (4):

~ nie masz ... jedno ile = jest tylko tyle (2): *RejKup* Iv; Byłóć miły pánie byłóć kráŝŝzey czełádzi niemáło/ áleć ŝie rozbiegło po robotam/ y przyŝiağł ŝe ich theraz nie máłŝ we wŝi iedno ŝto *RejZwierc* 39.

nie masz ... oprócz jednego = jest tylko jeden (2): Xántus więc Ezopá pytał/ Ieŝli mnoŝtwo w łáŝni widział: On rzekł/ niemáŝći żadnego/ Oprócz człówieká iednego. *BierEz* D3v (2). ~

W pytaniu zakładającym możliwość odpowiedzi twierdzącej ‘może jest’ (6): Idŝ dowiedz ŝie co nalepiey/ Niemáŝli tám ciŝby wielkiey. *BierEz* D3; *Leop* 3.Reg 22/7; *BibRadz* 4.Reg 3/11; *BielKron* 460; áby ŝie wywiádownáli miedzy towarzŝyŝmi [...] <i>ieŝli kogo nowothnego álbo nieznáiomego miedzy nimi niemáŝ *BielSpr* 27v; A niemáŝŝe tu kogo? (-) Ey nie boy ŝię, niemáŝ. *CiekPotr* 10.

W pytaniu retorycznym z domyślną odpowiedzią twierdzącą (2): Záli też niemałz sioftr iego [Chrystusa] tu v nás [non sunt sorores eius hic apud nos]? MurzNT Mar 6/3; WujNT Mar 6/3.

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (12): BibRadz Am 6/10; Powiedziałem mu iż go tu nie máłz/ ále ieft w Kucyney BielKron 460v (2); GórnDworz R5; kthorzy [umarli] w ziemi nie w niebie łą/ iáko y Dawidá niemałz GrzegŚm 28; y rzeczé/ ieftli tu kto? tedj rzeczéfz nie máłz [et dixerit: Estne hic via et dices: Non] BudBib Iudic 4/20 (2); kiedy zaráz v Spuřtu Kupcá niemałz/ albo choćiaby dobrze y był/ [...] thedy ná tym nic Strum N3; CzechEp 79; ActReg 156; SkarKaz 316a; CiekPotr 6.

Połączenia: »długo nie masz« = nie przybywa, nie wraca; moratus est PolAnt; otiose cessat Mącz; emanet Calep (4); BibRadz Tob 10/3; Widząc lud Zydowłki iż Moizéfza długo nie máłz/ rzekli do Aaroná/ vczyń nam bogi BielKron 34v; Mącz 45c; Calep 358a.

»jeszcze nie masz« = nie przybył (6): LibLeg 7/98; BielKron 65; RejPos 56v; GrzegŚm 61 (2); ze y Deputatow Sędziow ieszcze niemałz tyle ile ich ma bydz wedle Constitutiey ActReg 156.

»już(ci) nie masz« = opuścił (6): Vłyřzawłzy Belá iż ich [Tatarów] iuż niemałz/ przyiechał do puřtek BielKron 302v; RejPos 67v (5).

»nie masz nikogo(ż) (a. nikogoj)« = nemo est Mącz; non est quisquam PolAnt [szyk zmienny] (8): BierEz D3v; RejKup f4v; BielKron 341; Mącz 173d; BudBib Is 63/3 (2); řpjali kto o mię/ niepowiadaj á mow iřz tu niemałz nikogofz. SkarŻyw 560; GórnRozm M3v.

»nie masz więcej« = opuścił (1): Non est amplius in nostris oris, Niemałz go więcej w nářzich kráyinách. Mącz 267b.

»żadnego nie masz« = nullus est Modrz [szyk zmienny] (5): BierEz D3v; LibLeg 11/50; KwiatKsiqř G3; niemałz tu żadney białeygłowy/ áni męřczyzny/ niewieřcie podobnego. GórnDworz Y7; ModrzBaz 31.

Frazy: »nie masz w domu (a. doma)« = foris est Mącz, Cn; domi [non] est, intus [non] est Mącz; non est in domo PolAnt; abest (a) domo, extra a. peregre est Cn [szyk zmienny] (10): LibMal 1546/110v; gdy kto chodzi do cudzey żony w dom/ kiedy męřa domá niemałz. GroicPorz hh4; RejFig Dd2 (3); Mącz 133d (3); GórnDworz R5v; BudBib Prov 7/19.

»nie masz przytomnego« = jest nieobecny (1): ták Rzeczřpřpolita/ gđzie niemałz przytomnego řprawce [ubi praesens non adest gubernator]/ w wielkieu niebezpiečnořci bywa ModrzBaz 107.

Przen (28) :

Frazy: »nie masz go doma« (1): Animus vagatur, Zábieřał fie vmysł/ niemałz go domá/ tuła fie. Mącz 473c.

»raz są, drugi raz ich nie masz« = prawdopodobnie: mówią sensownie i bezsensownie (1): V heretyków też prořno znáiuomořci o Bogu prawdřiwym řzukać. bo tám wielki nieřtátek. raz łą/ drugi raz ich nie máłz: raz to mówią drugi raz owo SkarKaz 275b.

a) O zaprzeczonej obecności Boga (25) :

α) Chrystusa w Kořciele, w eucharystii (8) : KrowObr 10; iáko to krzeřciáńřką wieczerzą zowieřz/ w czym Kryřtułá niemałz? OrzList bv (2); CzechEp 231; chćieli dowieřć Kálwiniřtowie/ że go nie máłz w S. Sákrámenćie. WujNT 396.

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (3): niemaż go tu ćieleśnie ieno duchownie. *BielKron* 203v; Przeto dobrze ieft Vicarius w Kościele/ poniewaź w nim Pána Christuła Princypała widomym obyczaiem niemaż. *WujJud* 124v; *CzechEp* 311.

β *Boga w czyichś myślach, działaniu ‘ktoś nie myśli o Bogu, nie działa tak, jak Bóg chce (i dlatego Bóg mu nie sprzyja)’ [w tym: z kim (6), między kim (3), „gdzie” (3), „tam” (2), w kim (1), przy czym (1), na czym ‘na czym czym’ (1)] (17)* : iż tam Bogá y ducha S. nyemaż/ kto nyepokoy á roftyrki fyeye. *KromRozm I C* (2); A zaż nie dla thego iż Bogá mego zemną nie maż podkály mie nieszczęćia ty. *BibRadz Deut* 31/17; *OrzRozm C4* (2); *BielKron* 260v; *OrzQuin E3v*; Niechodźcie poniewaź niemaż Iehowy między wami/ ábyście nie polegli *BudBib Num* 14/42 (2); Kto zaś miłości tey od Bogá rozkazány nie ma/ ten też y Bogá łamego miłowác nie może/ y Bogá w nim niemaż *CzechEp* 17; *ReszPrz* 94; *GrabowSet R4*; Niechże mi tedy żadna rzecz/ przy ktorey ćiebie nie maż/ nie śmákuie *LatHar* 270; *SkarKaz* 242a; *SkarKazSej* 685b.

Połączenie: »już nie masz« (1): biádáż mnie iżem iuż te^{go} doczekał/ iż iuż odstąpił pan moy odemnie/ á iż go iuż nie maż zemną. *RejPos* 102.

Fraza: »Boga na sercu nie masz« (1): Bogá ná fercu niemaż/ śrogość nie ma miáry *KmitaSpit* B2v.

b *O pijanym porównywanym do nieobecnego [z okolicznikiem czasu] (1)* : Kto fię z piianym fwarzy/ obraża owego Co go ná ten čás niemaż/ w niebytności iego. *KlonWor* 70.

7. W strukturach składniowych mających sens zaprzeczonego orzecznika ‘nie jest jaki(e)’ (149) :

nie masz czego [w tym z określeniem nosiciela cechy: w czym (2)] [= nie jest jakies] (7): *FalZioł I* 41d; O ramionach y o [ba]rkach łędzić niemaż żadney trudnoći. *GlabGad P*; prošte á pozyteczne Wípomagania thu wypiszę [...]. Abowiem w tych niemaż żadney łzkody/ á każdy ie może łatwie mieć. *SienLek* 14v; kiedy wodá Gościa przyydzie/ [...] á Grobléy dołtátku niemaż [= *nie jest dostateczna, tj. dostatecznie wielką*]/ Vpułty niedobrze obwárowáné/ musi fye pádác. *Strum* H4. Cf »nie masz pewności«.

nie masz czego [cum inf a. ze zdaniem warunkowym] [= robienie czegoś nie jest czymś] (14): *RejKup* 15v; gdzie Zyd ofzuka Goim álbo pogániná/ niemaż grzechu. *BielKron* 465v (2); *Prot C3*; że nam niemaż fromothy/ áni nieśławy żadney/ żyć rołpułtnie *GórnDworz* T8 (2); *BiałKat* 353v; *SkarJedn* D4v; *PudłFr* 49; *GórnRozm F2v* (2); *ActReg* 24; *OrzJan* 104; *SkarKaz* 313a.

dla kogo nie masz czego [= coś nie jest dla kogoś] (1): iż dla nich Czyścá niemaż/ iefli fię prawdźiwie nie náwrocą *WysKaz* 37.

w kim nie masz czego [= ktoś nie jest, nie powinien być czymś] (1): W nierowniu towarzystwa niemaż. *BierEz* M2v.

tu (a. tam) nie masz czego [= to nie jest czymś] (4): ktora/ thák ieft wielką okrutnicą/ iż nietelko niechcze fie vlitowác nád tym náгим niebożátkiem/ [...] ále też áni mu rzeczé/ idź z Bogiem [...]. Odpowiedział z onych dwu ieden/ Niemaż tu żadnego okrucieńtwa/ ále náuká w. m. ieft/ ábyś vśilnie żadney rzeczy nie prośił *GórnDworz* O4; *RejPos* 313 (2); *LatHar* 474.

nie masz kogo, czego jakiego [= ktoś, coś nie jest jaki(e)s] (26): *KrowObr* 115v; *RejWiz* 62; ižeć żadnego kráiu nie maż całego około Rzymá *BielKron* 110 (2); Czemu wolného człowieka w Kśięćtwie niemaż. *OrzQuin R4v marg* (4); Kędy tego zgodného/ y ftárożytnego wykłádu nie przymuią/ [...]

tám Kościoła prawdziwego Bożego niemáź. *BiałKat* 118v (2); *RejZwierc* 85v; niemáź v niego żadney rzeczy niepodobney. *WujJud* 70 (2); *PapPan* L; *KochFr* 4; *ArtKanc* S17; Niémáź tu żadney rokofzy práwéy: Niémáź fortuny długo láfkáwey *ZawJeft* 30; *KochPij* C2; *LatHar* 200 (2); *WujNT* 744 (2); *SkarKaz* 275b *marg* (2); *CzahTr* K.

nie masz nic jakiego [= *nic nie jest jakies*] (*aby uniknąć rozbicia jednolitej struktury składniowej, tu zaliczono niektóre użycia, które mogłyby znaczyć 'nie istnieje', zwłaszcza z okolicznikiem miejsca*) [*tym z określeniem nosiciela cechy: w kim, w czym* (27), „*tam*” (5); *z określeniem nosiciela opinii 'według kogo': u kogo* (8), *komu* (4), *przed oblicznością czyją* (2), *przed kim* (1); *z okolicznikiem miejsca* (16)] (75): V mądrego niemáź nic zbytniego. *BierEz* S2 (3); *KrowObr* 43v (2); Bo íe tám wśzytko świeći/ nie máź tám nic brudno. *RejWiz* 95 (2); *BibRadz* I 10b *marg* (4); *OrzRozm* E4 *marg*; *BielKron* 218v (2); A w tym wiecznym Bołtwie/ nie máź nic więtzego/ nic mnieyżego *SarnUzn* B5 (2); *RejAp* 190; *GórnDworz* D7 (2); *GrzepGeom* M4v; *RejPos* 112 (2); *RejZwierc* B4 (5); *WujJud* 62v; *RejPosWstaw* [143⁴]v; *BudBib* 3.Esdr 4/36 (4); *CzechRozm* 121 (5); ten ták będzie rozumiał/ że nic niemáź iego włáfnego/ ále wśzytko Rzeczypołpolitey [*hic nihil suum, omnia reipublicae esse putabit*] *ModrzBaz* 22v; *KochDRyas* A3; *KochPs* 89; *SkarŻyw* 102 (2); *CzechEp* *v (8); *KochMRot* A4; *ReszPrz* 66; *PudlFr* 25; *ArtKanc* H13v (3); *ZawJeft* 30; *LatHar* 373; ták wiele íeft głóów ná tym świećie: á żaden z nich nie íeft niemy (*marg*) á nie máź nic niemego. L. (-) *WujNT* 1.Cor 14/10 (5); Niémáź tám nic táiemnego/ gdzie opilltwo pánuie. *PowodPr* 74; *SkarKaz* 207b (3); *GosłCast* 24; *KlonWor* 58. Cf *Przysłowie*, »nie masz nic nowego pod słońcem«, »nie masz nic pewnego«.

nie masz nie ku czemu, do czego [= *nic nie jest ku czemu, do czego*] (3:1): *BielKron* 211v; Nic tu niemáź białyngłóowam ku krzywdzie *GórnDworz* Hh5; *WujJud* 235; *SkarKaz* 160a.

nie masz czego, nic, co + part praet pass [= *nie zostało zrobione*] (8:3:1): *LibLeg* 10/64; Lífty gdy do Sądu bywáią przynieśyone/ pilnie máią być obaczone y czytáne/ íefli thám co niemáź wykrobánego/ álbo między Linijámi píánego. *GroicPorz* y3; *Mqcz* 279d; *CzechRozm* 35v (2); *SkarŻyw* 312; íż krztu dziećinnego w pílmie świętym wyrázonego nie máź *CzechEp* 57 (4); *ActReg* 141; *SarnStat* 1146.

Połączenia składniowe orzekające o wyłączości (3):

~ *nie masz ... jedno co = jest tylko to* (1): O íáko to ítráfzliwe mieśce íeft? záprawdęć tu nie máź nic ínfzego/ íedno dom Boży/ y bramá niebiefka [*Gen* 28/17]. *LatHar* 474.

nie masz ... oprócz czego = tylko to jest takie (2): Íuż tám nie máź nic pewnego/ Oprócz pieklá przekłétego. *KochMRot* A4; *PudlFr* 25. ~

W różnych połączeniach składniowych z czasownikiem „być” (10): *KrowObr* 43v (2); *BielKron* 278; *OrzQuin* R4v; *GórnDworz* T6v; *RejPos* 313; że niemáź żadnego grzechu powfzedniego/ ále wśzytkie íą śmiertelne. *WujJud* 218; *LatHar* 373; pokalánym y nie wiernym nie máź nic czyftego/ ále pokalány íeft ich vmyśł y fumnienie. *WujNT* Tit 1/15 (2).

Połączenia: »nie masz jednego [= *żadnego*]« (1): Nie máźcí czáfu íednego/ nád drugi czás godnieyżego *ArtKanc* S17.

»nie masz namniejszy rzeczy« (1): gdyż przed świętem Tronem záwfe iego/ Niémáź namnieyży rzeczy we mnie táiemnego. *CzahTr* K.

»nie masz nigdy« (2): *RejZwierc* B4; bowiem w nas z przyrodzenia łwego/ nie máłz nigdy nic dobrego *ArtKanc* H15v.

»nie masz nigdziej« (1): gdzye poźrzyłz nie máłz nic nigdziey plugáwego. *RejWiz* 65.

»nie masz żadnego« = *non est ullus Vulg* [szyk zmienny] (17): *GlabGad* P; *RejWiz* 62; *BielKron* 110; żadného z nich niemáłz Polakowi/ który fye w Królestwie vrodził/ niczym równého *OrzQuin* P3; *GórnDworz* O4 (3); *WujJud* 70 (2); *PaprPan* L; *SkarJedn* 99; *KochFr* 4; *ZawJeft* 30; *KochPij* C2; *LatHar* 200; *WujNT Hebr* 4/13 (2).

Przysłowie: chcącemu nie máłz nic trudnego. *GórnRozm* H3.

Frazy: »nie masz nie nowego, trwałego pod słońcem« [szyk zmienny] (3:1): niemáłz nic nowego pod Słońcem [*nihil est novum sub sole*], *BibRadz Eccle* 1/9; *BielKron* 79; *BudBib Eccle* 1/9; *SkarKazSej* 664a.

»nie masz pewności, nie [o czym] pewnego« = *nie wiadomo na pewno* [szyk zmienny] (3:1): niemáłz nic o tym pewnego ielłize thę pieśń wczynił łam Aláf *BibRadz* I 303c *marg*; o trzech krolách/ kiedy y ktorego roku do Bethleem przyłzli/ pewności żadney nie máłz *SkarJedn* 99; *GórnRozm* B4v; *SkarKaz* 383b.

»nie masz na świecie, na ziemi« [szyk zmienny] (4:1): *PaprPan* L; *KochDryas* AB; *KochFr* 4; *PudłFr* 25; iż tu ná ziemi nic wiecznego/ nic do końca poćiefznego nie máłz *SkarKaz* 207b.

a. *O wymiarach liniowych 'jest mnie' lub 'jest więcej' [z określeniem jednostki miary]* (3) : ták iż z Europy przeiázdu nie máłz y mile Włóskiej *BielKron* 274; ktory powieda/ iż tey wieże iest w około/ łtop czterdzieści/ á ia powiedam że niemáłz *GórnDworz* T6v.

Połączenie składniowe orzekające o ograniczeniu: nie masz ... jedno ile = jest tylko tyle (1): bo ták do niey nie máłz dáley plácu iedno ná trzy pálce *RejZwierc* 157; [ktorey [wyspy] niemáłz więcej iedno ośmńaście mil ná dłużą *StryjKron* 34].

8. *W specyficznych konstrukcjach składniowych* (150) :

a. *Połączenia z comparandum bez podmiotu logicznego zawierające sens stopnia najwyższego przymiotnika lub przysłówka o znaczeniu pozytywnym 'jest najlepszy, największy, najlepiej' itp.* (8) :

nie masz jak(o) kto, co, jak (3): Niemáłz iáko Bog [*Non sicut Deus*] (ludu) łprawiedliwy *BudBib Deut* 33/26 (2); Połtępuymyłz tedy krokiem/ Aleć niemáłz iáko łkokiem. *KochSob* 57.

nie masz jedno [cum inf] (1): Niémáłzći iedno vmić połtępowác z dworem. *PudłFr* 7.

nie masz nad kogo, nad co (4): *RejWiz* 173v; *BielKron* 115v; *GórnDworz* T4; niemáłz nád boiácego łię Páná Bogá. *WysKaz* 4.

Fraza: »na świecie nie masz« (1): iáł ow komu to czárnokłiętwo ták bárzo łmákováło/ wychwałác thę náukę/ powiedáiąc/ iż ná łwiecie niemáłz nád nię *GórnDworz* T4.

b. *W konstrukcji z zaimkiem względnym + inf. wyrażającej trudność lub niemożliwość realizacji czegoś z powodu braku jednego z niezbędnych elementów, lub brak podstaw do czegoś* (141) :

a. *Zaimek w funkcji dopełnienia lub okolicznika* (124) :

Konstrukcja podstawowa [w tym: nie masz + zaimek + inf (95), *inf + nie masz + zaimek* (6), *nie masz + inf + zaimek* (3)] (104): *RejRozpr* B3v (3); tho włzitko [...] wroczo no yelth panv Pyotrowy Voyewodzye thak yłch nyemałch łzye yvłch czego vpoinynacz. *LibLeg* 11/183 (2); *SeklKat* g2v; Bo

fię wiecz niemaż czym cziefyć Gdy złodzieia ydą wiefyć. *RejKup* b8 (4); *KromRozm III* N4; Dla czego egzekucyja dość nie może, bo jej nie masz z kiem i jako czynić *Diar* 27; *GliczKsiąż* L; Szkápye też nie máłz co dáć *RejWiz* 72 (5); *BibRadz Ioann* 4/11; chce wzyać dwu lynu iego w niewolą fłużyć/ gdy nie máłz czym płácić. *BielKron* [85²] (8); Nihil est quod metuas, Nie máłz fie czego obáwác. *Mącz* 220b; Opinatu parvum, Nie máłz co przed fię brác. *Mącz* 265c (4); *OrzQuin* D4; *SarnUzn* C5; *GórnDworz* D8 (6); *RejPos* 34 (3); *BielSat* D4; Forthunie nie máłz przecż wierzyć. *RejZwierc* 151v marg (10); *KochMon* 24; *WujJud* 186 marg (2); wody Iordánífkie y ftąd y z owąd/ tákże iezierzyfka y láfy/ że więc niemáłz kędy vćiec [non est locus ad declinandum]. *BudBib* 1.Mach 9/45 (2); *Strum* E4v (2); *CzechRozm* 127v (2); *PaprPan* F4v (7); Niemáłz przeto dla czego tych rzeczy (o korychem mowil) ták wielce wáżyć [Causa ... non est cur res, quas dixi, tanti putemus] *ModrzBaz* 57; *SkarJedn* 239; *KochPs* 17; by dobrze pieniądze były/ tedy nie máłz gdzie kupić. *SkarŻyw* 384 (4); Strách go zyął/ áno vćiec nie máłz kędy. *KochSz* Bv; *WerGość* 235 (2); *WerKaz* 300; *KochPieś* 14; *BielRozm* 31; bá y mówić o tym nie máłz oczym. *GórnRozm* Cv (2); *KochWr* 29; *ZawJeft* 43 (2); *ActReg* 5v (4); *GostGosp* 104; *GórnTroas* 37; *KochFrag* 47; *OrzJan* 32 (3); *WujNT Ioann* 4/11; ták y ná tym Bozkim fądzie/ raz vtráciwfzy/ nie máłz gdzie áppellowác. *SkarKaz* 8a (2); *SkarKazSej* 663a (2); *KlonWor* 56 (2).

nie masz czemu [= koniowi] [= coś (koń) nie ma, nie może] (1): Iełć niemáłz co oney fzkápie *RejRozpr* F2v.

Z elipsą inf danego w kontekście (11): *RejRozpr* I2v; przeto rodzicy niechayby fie nie kwápili z dzyećmi fwemi do dworu boć nyemáłz po co *GliczKsiąż* I3; *RejFig* Dd4v; *GórnDworz* T4; będzie chciał Ryby łowić/ áno niemáłz iáko *Strum* E4v (2); *KochOdpr* A2; *KochPs* 206; fzkodá ná to (bo też y niemáłz ná co) by onas fzło odpowiedác *CzechEp* 407; *KochFr* 35; Smiéymy fye czy niemáłz czemu *KochSob* 59.

Z dopełnieniem w formie G (zamiast A) pod wpływem przeczenia zawartego w „nie masz” (2): Zbroyny nigdy nie weźmie/ kiedy nie máłz czego. *RejFig* Dd4v; wielkim ludziom/ niemáłz czego mieć zá zle/ kiedy o łobie wiele rozumieią *GórnDworz* D8. [Dopełnienie to formie A 29 r.].

Warianty w formie zaimka (4):

~ *Zaimek nieokreślony + G sg n ai* (2): Tu opuřczę ino Cefárze Konftántynopolífkie/ [...] ábowiem nie máłz co o nich godnego piác *BielKron* 168v (2).

Zaimek przeczący (2): *PaprPan* I4v; Niemáłz [...] potrzebek oznáymić nikomu. *WisznTr* 14. ~

Warianty w części werbalnej (4):

~ *Czasownik modalny w ind + inf* (1): nie máłz czym fię mamy trwożyć *ArtKanc* N20v.

Czasownik modalny w con + inf (3): *SienLek* 18v; Kthora [ofiara] ták iełt zupełnie dořkonála/ że nie máłz czegobyřmy z niey więcęcy potrzebowác á oczekawác mieli *RejPosWstaw* 22; *ZawJeft* 33. ~

β. *Zaimek w funkcji podmiotu* (12) :

Podmiot w mianowniku; zamiast inf występuje:

~ *Czasownik w con* (6): *HistJóz* Bv; *Leop Jer* 9/22; *BielKron* 72; fnił mi fię řen/ á niemáłz ktoby mi iy wyłožyl [qui interpretetur illud non est] *BudBib Gen* 41/15; bo gdy nie máłz ktoby inřtygował/ tedy vrząd řam inřtygowác iełt powinien [!]. *GórnRozm* Dv (2).

Part praes act av (4): nie máłz kto pośluząc/ nie máłz kto pomagąc nie máłz ktho rátuiąc/ tylko ony bydłatká chodząc zágrzewály onę niewinność iego *RejPos* 19v; *KochPs* 122; [*HistOtton* 58v]. ~

Podmiot domyślny w celowniku (2): niemáłz komu więcey rozciągác namiotu mego [*non extendens ultra tentorium meum*] *BudBib Ier* 10/20.

~ *Wariant w formie zaimka: zaimek przeczący* (1): łczyré pułtki w domu/ Niemáłz zabáwki/ niemáłz rośmiac łye nikomu *KochTr* 9. ~

γ. *Połączenie*: »nie masz co« = *nie trzeba, nie warto* (5) : *RejKup* ee2; nie máłz temu co mowić ná wízem Ale/ Bo tu wśzytká cna łpráwá záchowaná w cále. *PaprPan* Y; *PudłFr* 9; nie máłz co duchownym/ y prelatom chwalić/ iż o taką dźiesięćinę [...] poddáne niewinne ząklináią *SkarKaz* 422a.

Z elipsą inf danego w kontekście (1): Nie powiedziałem tych fubtylności ná kazaniu/ bo nie máłz co *SarnUzn* D2.

c. *W idiomatycznej konstrukcji: nie nie masz ku czemu = nie ma podstaw do czego* (1) : Nić tu niemaż ku rozmowie. *RejKup* L.

9. *Frazy w różnych znaczeniach* (37) :

»czasu nie masz« = *za mało, nie wystarcza czasu, nie można zdążyć; pora nie jest odpowiednia* [*szyk zmienny*] (20): *RejKup* e4 (2); *KromRozm II* m4; *KromRozm III* I8; *Diar* 36; *BielKron* 227v; *Nunc non est narrandi locus*, Teraz czáfu nie małz ku powiedaniu álbo nie godzi łie teraz powiedác. *Mącz* 196c; *Nondum est maturitas illud faciendi*, Nie máłz yefzce czáfu. *Mącz* 211d; *OrzQuin* Aa5; *SienLek* 32v; *GórnDworz* Z6v (2); *RejZwierc* 43v (2); *BudBib* b2; á teź łie tym dłuźey báwić [...] nie będe; á k temu/ iuź teź dźis nie máłz czáfu potemu. *CzechRozm* 21 (2); *GórnTroas* 52; *SarnStat* 1271; *SkarKaz* 8a.

»nie masz [komu] działu [w kim]« = *ktoś nie ma nic wspólnego z kimś* (1): Nie máłz nam działu w Dawidzie [*non est nobis pars in David*] *BudBib* 2.Reg 20/1.

»nie masz mie(j)sca [czemu]« = *coś się nie dzieje, nie może się dzieć* [*szyk zmienny*] (4): *RejKup* bb2; *LubPs* O3v; práwam v nich áni wierze miełcá wielkiego niemáłz [*nec legibus... neo fidei locus est magnus*]. *ModrzBaz* 119v; Niemáłz w piekle pokućie mieyłcá. *SkarŻyw* 120.

»mie(j)sca, placu nie masz« = *nie ma możliwości; nie trzeba* [*szyk zmienny*] (6:1): *Acz czy było łnac Lépey wczas Bo iuź teras miełcza nimas. RejKup* c7v; *KromRozm III* B6v; *BielKron* 380; *CzechRozm* 249v; *SarnStat* 1271; Dałby to tedy Pan Bog ábyłmy ie wważáli/ gdy iefzce kęs czáfu do miłóśierdźia zołtawá: á nie [...] one łobie rozbieráli dopiero/ gdy iuź lekárftwu żadnemu mieyłcá niemáłz. *PowodPr* 10; Gniewác łię niemáłz mieyłcá: łam łię winnym czyni Kto łię gniewa *CiekPotrSzym*)?(3v.

»[na czym] nie masz mniej« = *nie jest gorsze, mniej ważne* (1): Nic ná tey [*ofierze*] mniej nie máłz/ niżli ná oney. *SkarKaz* 158b.

»nic w tym nie masz« = *nic dziwnego* (1): bo iz się pisał przed tym haeres Lithuaniae a Litwa teraz proponuie żeby przyznał iz nullum haereditarium ma, ne notaretur Rex in lenitate ze przedtym tak pisał. Odpowiedział marszałek ze nic tu wtym niemałz bo pierwey pisał iako primatus poki się nieobiecował omni haereditate teraz iako Krol Koronowany *ActReg* 57.

»nic masz nic na przekazie« = *nie nie stoi na przeszkodzie, nie przeszkadza (1)*: coż ieft ná przekázie ábym niemiał być ponurzony? A Filip rzekł: Ieśliże wierzyłz ze wzyłtkiego łercá/ [...] niemáľz nic ná przekázie? *CzechRozm 258*.

»nie masz [czyjej] ręki« = *ktoś nie bierze udziału (1)*: Z czego áni do wielkich cnot/ áni do wzgárdy śwíátá/ [...] ludzie łię [...] pobudzáją, nie máľz tám ręki Bożey ále łámá łudzka *SkarKaz 242a*.

»tego, czego nie masz« = *tak nie jest, tak się nie dzieje, to nieprawda (1:1)*: A to też wźem záprawdę powíadam/ ze grób Máchometow nie wiśi ni ná czym íáko łlawá byłá/ áby Adámás álbo Mágnés w rogach kośćiółá záłádzony miał do łiebie żelazny grób Máchometow przyćiągnąć/ tegom był pilen ábym to obaczył/ ále tego nie máľz *BielKron 456v*; Píłáli też iż ma pod łobą [*ten król*] czterdzieści Krolełthw (czego niemáľz) łudu rozmaítých vrod *BielKron 462*.

»[kogo] z to nie masz« = *nie stać kogoś na to, nie ma dość siły (1)*: Ktobyć mnie z rėku [*boskich*] wydárł/ śwíát nie ma takiego/ Mnie łámego z to nie máľz *GrabowSet B*; [teraz ná Turki łie záśię obroćił/ ále niemáľz go z to áby im bitwę miał dáć *BielKron 1597 467 (Linde)*].

*** *Bez wystarczającego kontekstu (6)* : łłowá ich byłý/ ieft iełth/ niemáľz niemáľz. *RejZwierc 70 (6)*.

*** *Dubium (1)* : A wiesz co, Wesłú, niemascię jedno za gębę *ZapMaz II G 97/89v*.

Synonimy: 4. brakuje, »nie dostaje«, schodzi.

Cf NENI, 2. NIE, NIE MA, NIET